

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVYO PASAULIO LIETUVIU DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60639
TELEPHONE: (312) 585-0800

Vol. LXXI Kaina 15 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 11, 1977 Nr. 8.

Seno komunisto laiškas Brežnevui

Būti sovietų komunistų partijos nariu reiškia išdavystę

Stockholmas. — Pereinamųjų metų pabaigoje Čekoslovakijos Mokslo akademijos narys, Prahos ir Maskvos universiteto profesorius, Filosofijos mokslų daktaras Arnost Kolman Vakarų kraštu spaudoje — "Expressen" (Svedijos), "Le Monde" (Prancūzijos) ir "The Times" (Britanijos) paskelbė atvirą laišką Sovietų Sąjungos komunistų partijos gen. sekretoriui Leonidui Brežnevui, kuriame pareiškia išstojaus iš Sovietų Sąjungos komunistų partijos. Kartu plačiai paaiškina, kodėl jis tai daro.

58 metus buvo komunistų partijos narys

Prof. Kolman Svedijoje paprasė politinio pabėgėlio teisiu, kur jis, kartu su savo žmona, buvo nuykęs. Prof. Arnost Kolman savo mintis šitaip dėsto:

"Pranešu, kad išstoju iš Sov. Sąjungos komunistų partijos. Esu 84 metų amžiaus ir 58 metus buvau komunistų partijos nariu. Istojau į partiją, kad kovočiau už socialinę teisybę ir laimingą žmonių gyvenimą. Po ilgu ir sunkių apmąstymų dabar esu priešės prie šio mano sunkaus sprendimo. Esu gimęs Prahėje ir i Pasaulinio karo metu patekau i rusų nelaisvę. Už agitaciją prieš karą Kerenskio laikais, 1917, pusę metų iškentėjau bausmę izoliacijos kameroje. Mane išlaisvi-

no Spalio revoliucija. Aš kovojau už tarybų valdžią Raudonosios armijos gretose keturiuose įvairiuose frontuose. Trečiajame dešimtmetyje dirbau nelegaliai Vokietijoje ir buvau vokiečių komunistų partijos centro komiteto narys. Mane nuteisė penkeriems metams sunkių darbų kalėjimo, bet po pusės metų išmainė su vienu Rusijoje areštuotu vokiečiu. Esu ejęs ideologiškai atsakingas pareigas Kominterne, Visasąjunginės komunistų (bolševikų) partijos centro komitete, Maskvos partijos komitete ir Sovietų Sąjungos Mokslo akademijoje. Buvau išrinktas nariu i Maskvos partijos komitetą, i Maskvos kontrolės komisiją ir partijos vietos komitetuose Maskvoje.

Persekiojo Hitleris ir Stalinas

Asmeniškai pažinojau V. I. Leniną ir dirbau kartu su N. K. Krupskaja, N. S. Chruščiovu ir kitais. Paskutinio karo metu dir-

bau psichologinio karo planavimo politinėje vadovybėje. Hitleriui isakius, koncentracijos lageryje sudegino mano seserį, bet Stalinas isakė nužudyti mano broli, kuris buvo vienas iš čekoslovakų komjaunuolių organizacijos steigėju. Pradėjus 1945 metais, trejus metus vadovavau Prahėje Čekoslovakijos komunistų partijos centro komitete propogandos skyry. 1948 mane Prahėje areštavo ir nusiuntė i Maskvą, kur sėdėjau 3 ir puse metų be teisimo sprendimo Liublankos kalėjime. Pirmuosius trejus metus išsėdėjau vienuteje. Tuo metu mano žmoną ir mažametę dukrą deportavo i Uljanską, kur jos turėjo gyventi nepakenciamose sąlygose. Po rehabilitacijos pradėjau dirbti Čekoslovakijoje kaip Mokslo akademijos Filosofijos instituto direktorius. 1963 mane atleido i pensiją ir gyvenau Maskvoje.

(Bus daugiau)

Naujas Illinojaus gubernatorius

Springfieldas. — Vakar prisiekė ir pradėjo eiti pareigas naujasis Illinojaus gubernatorius respublikonas James Thompson. Nu maitytas paradas prieš Kapitolių dėl didelio sniego, 9 inčiai, ir šalčio negalėjo įvykti, įvyko Armory pastate.

James Thompson

Amerikiečiai keliasi i pietus ir vakarus

Washingtonas. — Pirmą kartą pastebėta, kad amerikiečių dauguma gyvena pietinėse ir vakarinėse valstijose. New Yorko ir Rhode Island valstijose gyventojų mažėja, o didėja Arizonoj, New Mexico ir ypač Californijoje. Californija dabar didžiausia valstija, turinti 21.5 mil. gyventojų. Nuo 1970 didėja 7.8 proc.

Nixonas neatvyks

Plains, Ga. — Richard Nixonas painformavo Jimmy Carterio štabą, kad jis neatvyks i inauguracijos iškilmes. Kvietimas Nixonui buvo tik protokolo reikalas ir mandagumas. Niekas ir nesitikėjo jį pamatyti sausio 20 Washingtone.

Demonstracijos už Tengą

Pekinas. — Prieš komunistų partijos būstinę buvo susirinkę keli tūkstančiai demonstrantų. Jie nebuvo valdžios suorganizuoti, todėl buvo pasiūta kariuomenė juos sklaidyti. Kareiviai buvo be ginklų. Neatrodė, kad būtų kas suimtas. Demonstrantai reikalavo greičiau reabilituoti ir i valdžią sugrąžinti Teng Hsiao-pingą. Už Teng mieste iškabinėta ir daug plakatų.

Paukščiai — lėktuvų priešai

Ottawa. — Keleivinių lėktuvų pilotai labiausiai bijo paukščių. Jei lėktuvas skrenda tik 200 mylių per valandą greičiu, susidūrimas su balandžiu lygus 3.2 tonos smūgio jėgai, o jeigu lėktuvas skrenda 600 mylių per valandą greičiu, susidūrimo smūgio jėga išauga iki 30 tonų! Štai dėl ko pradėta rimtai domėtis, kaip išvengti nelaimingų atsitikimų, kurių priežastis yra paukščiai.

1971 — 1975 metais Danija užregistravo 285 tokius atvejus, Amerika 64. Nemaža jų būta ir Kanadoje. Kaip tik dėl to specialistai ir sukūrė elektrinį "Sakalą", kuris privalo nubaidyti balandžius, kregždes, laukines antis bei erelius nuo aerodromų teritorijų ir lėktuvų koridorių.

Nustatyta, kad paukščiai nepakyla aukščiau 1,500 jardų, bet žemiau jų masės. Anksčiau buvo mėginta paukščius gąsdinti specialiu i magnetofono juostelę prašytu ju išgąsčio šauksmu, bet šis būdas gan greitai buvo suprastas. Kanadiečių elektrinis "Sakalas" turi atstoti garso signalą. Šis i sakalų panašus ir garšą skleidžiantis suprojektuotas taip, jog gali būti valdomas iš žemės ir pakeliamas i reikiama aukštį bei nukreiptas pasirinkta linkme. Baigiantis baterijoms, paleidimo bazė gaus signalą, perspės, jog būtina "sakalą" grąžinti i žemę ir naujai užtaisyti.

Pirmasis sniegas Stockholme

Skaiciai apie užmuštuosius tikri

Washingtonas. — Amerikos žvalgybos agentūros tvirtina, jog paskelbtos žinios apie Kinijos žemės drebėjimo aukas, 665 tūkstančiai užmuštų, daugiau ar mažiau yra tikros.

Damaskas. — Sirija nori atnaujinti pradėtą dialogą su Amerika, ir Vid. Rytu klausimui spręsti prezidentas Asadas nori susitikti su būsimuoju prezidentu Carteriu.

Washingtonas. — Gen. Alexander Haig, NATO pajėgu vyr. vadas, "U.S. News and World Report" duotame pasikalbėjime sako, kad Sovietų Sąjunga grasina Vakarams. Sovietų karinės pajėgos yra globalinio masto ir suderintos su diplomatine, imperialistine užsienio politika.

Plains, Ga. — Jimmy Carterio bažnyčia Plains mieste juoduosius jau išleidžia, bet atsikaso išleisti juoduosius aktyvistus, pasižymėjusius radikalumu. Bažnyčios lankytojai nubalsavo nepriimti i narius tuos, kurie nekooperuoja su kitais ir gyvena ne toje bendruomenėje.

Palm Springs, Cal. — Po ilgo ieškojimo buvo rastas sudužęs privatus lėktuvas, skridęs su keliais asmenimis iš Palm Springs i Las Vegas. Visi žuveno. Su jais buvo ir Frank Sinatra 82 metų motina Natalie.

Londonas. — Buvęs britų ministras pirmininkas Anthony Eden, 79 metų, serga, ir kariniu lėktuvu buvo parvežtas iš Floridos. Slaugomas savo namuose.

Paryžiuje išeinantis L'Est Europeen" paskutiniajam savo numeryje (149) ištaisai atsispausdino Pabaltiečių pogrindžio organizacijų atsisaukimą, ryšium su šiu kraštu 35-kių metų okupacijos sukaktimi. (E.)

Rodezijos baltųjų vyriausybė nekontroliuoja daugelio vietovių, jas valdo juodieji. Juodosios rasės sargybinis kaimo sargyboje

Siūlo Kelly palikti FBI direktorium

New Yorkas. — Sen. Robert Byrd, naujasis daugumos vadas, kalbėdamas per CBS televiziją Face the Nation programoje, patarė Carteriui palikti tą patį FBI direktorių Clarence Kelly. Jį Nixonas buvo paskyręs dešimčiai metų.

Byrd tikisi, kad Carterio paskirtieji sekretoriai bus patvirtinti.

Clarence Kelly

ti, iškaitant ir Griffin Bell, prieš kurį smarkiai šiaušiasi kai kurios juoduji piliečių sąjungos. Ekonominė programa, padarius mažus pakeitimus, taip pat bus patvirtinta.

Lusaka. — Penkių Afrikos juodųjų valstybių prezidentai kelias dienas konferavę nutarė visomis išgalėmis remti Rodezijos juodųjų nacionalistų vadų Joshua Nkomo ir Roberto Mugabe judėjimą. Tiedu vadai Genevos konferencijoj pasipriešino siūlomiems planams ir valdžiai nori perimti kaip galima greičiau.

Genevos konferencijos pirmininkas britų diplomatas Ivor Richard dabar lankosi pas Rodezijos kaimynus ir ieško kompromiso. (E.)

Turkai iš Izraelio ginklų neperka

Istan bulas. — Turkija kategoriškai paneigė žinias apie ginklų pirkimą iš Izraelio. Gynybos ministris Ferit Melen sako, kad spaudoje pasirodžiusios žinios, jog ir turkai gauna tu ginklų, kurių jiems Amerika neparduoda betarpiškai, yra pramanytos. Neieigia turkai, kad ir ateity jie jų nepirks. Priklauso nuo to, ar Amerika nuims draudimą ir atnaujins ginklų pardavimą. Jeigu kongresas ir toliau boikotuos Turkiją, ji bus priversta pirkti iš bet kur, kas tik parduos.

Pavojus ginklų sandėliams

Washingtonas. — Amerikos atominiai ginklai, sudėti Europoje, o tokių yra 7,000, pavojuje. Sovietai staigaus puolimo atveju gali juos sunaikinti, rašo "U.S. News" (1.17.)

Egiptas negaus pinigų

Riyadh, Saudi Arabija. — Egipto užsienio reikalų ministris Ismail Fahmy išėjo iš arabų užsienio reikalų ministrų konferencijos, kai Kuwaitas įspėjo, kad jis daugiau neduos pinigų Egiptui, Sirijai ir Jordanijai, nes tie pinigai nebuvo sunaudoti kariuomenės reikalams.

Naujas Varšuvos pakto vadas

Maskva. — Rusijos kariuomenės štabo viršininkas gen. Viktor Kulikov paskirtas Varšuvos pakto ginkluotųjų pajėgų viršininku. Jis paveldejo prieš šešias savaites mirusio maršalo Ivano Jakubovskio pareigas.

Kanada be Quebeco subyrėtų

Ottawa. — "Aš nenoriu būti amerikiečių", pasakė pramonės ir komercijos ministris Jean Chretien. "Jeigu Quebecas nuo Kanados atsiskirtų, kitos provincijos būtų priversta įsijungti i Amerikos sudėtį".

KĄ DARYTI SU NELEGALIAIS ATEIVIAIS

Juokdariai siūlo sienai su Meksika sustiprinti pakviesti tos rūšies specialistus sovietus

Washingtonas. — Ray Marshall, Carterio paskirtasis darbo sekretorius, reikalauja sustiprinti su Meksika sienos apsaugą ir surišyti masinį nelegalių imigrantų antplūdį. Jie ir yra didžiausia priežastimi nedarbo Amerikoje. Kol to nebus padaryta, naujoji administracija negalės bedarbių procento sumažinti.

Kolumnistas James Reston irgi grįžta prie nelegalių imigrantų klausimo ir pateikia faktų. Teisingumo departamento žiniomis, nelegaliai atvykusių yra tarp šių ir aštuonių milijonų, maždaug tiek pat, kiek ir bedarbių. 1975 metais 655,814 nelegalių užsieniečių buvo suimta ir be apklausinėjimų deportuota, Dar 23,438 deportuoti po ilgesnio tyrimo, sužinojus, kad jie tikrai neturi teisės čia gyventi ir dirbti. Daugiausia jų buvo iš Meksikos.

Iškelia ir Meksikos problema. 1945 Meksikoje buvo 20 milijonų gyventojų, o šiandien jau 60 milijonų. Iš jų 20 procentų bedarbiai. Pati Meksika pripažįsta, jog baigiantis šiam šimtmečiui gyventojų turės 100 milijonų, o kolumnistui privačiai sakęs buvęs prezidentas Luis Echeverria, jog 2000 metais gali siekti ir 127 milijonų. Amerikos sienu su Meksika yra 2,000 mylių ilgio, ir nėra priemonių sulaukyti bėgimo iš neturtingojo krašto i turtingąjį.

1965 buvo nustatyta kvota emigrantams iš Meksikos gan

aukšta — 62,000, kai kitoms šalims toli iki to. Pvz. iš Britanijos 12,000, Vokietijos 5,000, Prancūzijos 2,000, Graikijos 10,000, Italijos ir Portugalijos po 11,000, Filipinų 31,000, Pietų Korėjos 28,000, Indijos 14,000, Taivano 9,000, Hong Kongo 12,000, Japonijos ir Tajo po 4,000, Kanados 11,000, Kubos 25,000, Dominikonų Respublikos 14,000, Jamaikos 10,000 ir t.t. Viso legalių imigrantų buvo 386,194. Vadinamas vien tik nelegaliai atvykusių deportuota buvo veik dvigubai daugiau negu legalių ateivių. O kiek per tą laiką, 1975, perėjo sieną, niekas nežino.

Viename laikraštininkų klubo susirinkime Washingtone gal juokais ir buvo pasiūlyta kreiptis pagalbos i sovietus, kaip sienos stiprinimo specialistus. Pro jų imperijos sieną negali ne tik nepastebėtas prasmukti žmogus, bet ir paukščiai sunku perskristi.

KALENDORIUS

Sausio 11: Higinas, Veronika, Audrius, Vilnė.
Sausio 12: Modestas, Tatjana, Linas, Gida.
Saulė teka 7:17, leidžias 4:39.

ORAS

Saulėta, bet labai šalta, nakti iki minus 15, diena apie 5 laipsniai virš nulio.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60638

TOBULINKIME SAVE — GERINŠIME ŽMONIJĄ

Ko pats neturi — to kitam duoti negali: tvarkykimės patys — tobulės žmonija.

gyvenimo tiesa

Visa ant žemės gyvūnija, įskaitant žmogų, norėdama gyventi, turi prisilaikyti gamtos nuostatų. Žmogaus kūnas, jei nori sveikas būti, turi paklusti gamtos dėsniams: tinkamai maitintis, reikiamai virškinti maistą ir tinkamai jį šalinti. Žmogaus protas irgi turi savo nuostatus. Reikia mokoviskai protą lavinti, kitaip žmogus išaugs bukapročiu. Nuo mažens reikia gimusių žmoniškai mylėti ir jam saugumą užtikrinti. Šių dviejų svarbiausių dalykų nesuteikus naujagimiui — jis blogavaliu auginamas. Nuo čia ir prasideda visi žmogaus vargai.

Laipsniškai turi būti tenkinami žmogaus reikalavimai, norint kad jis tikru žmogumi išaugtų. Yra trys svarbiausi žmogaus gyvenimo reikalavimų išpildymai: 1. Pagrindiniai žmogaus gyvenimo reikalavimai — maistas, pastogė, lytiniai reikalai, saugumo užtikrinimas ir pagarba. Kai šie pagrindiniai reikalavimai bus išpildomi žmoniškai žmogui reikės suteikti antro laipsnio poreikius. Tai augimo, vystymosi ir tikrą žmogų reikalavimų tenkinimas. Tai žmogaus natūralus — instinktyvus troškimas vertingų dalykų, tokių kaip pamėgtas darbas, žinios, tiesa ir grožis. Kas šių gėrybių neišgydo augdamas, tas taps protiniu paliegiu. Trečias žmogui patenkinti būtinas reikalavimas yra jo ryšys su aukštesne esybe — tai gali vadinti Dievu, Gamta, Visata, Logos, Evoliucija... Žmogui reikia susikaupimo savos energijos per apmąstymą (meditaciją). Tada atsiekiamas aukščiausias rūšies džiaugsmas-vienybės pajauta, palaime ir nuotolis nuo vienumos. Tai natūralūs kiekvienam iš mūsų būtini apturėti reikalavimai, norint suaugti į geravali žmogų. Kai tie pagrindiniai reikalavimai nesti iš mažens išpildomi, žmogui taip pakenkiama, kad jis per visą savo gyvenimą negali atsigauti — nepajėgia tikru žmogumi tapti. Na ir kaip jis ima kentėti įvairiai vien per virš minėtų būtinų jo gyvavimui reikalavimų neįpildymą. Tik pažūrėkime.

Auginkim geravalius žmones

Blogavaliu išaugs, kad ir aukščiausias mokslus išėjęs, kad ir svarbias gyvenime pareigas eidamas, nepajėgia būti žmogum. Štai tokie blogavaliai šių švenčių proga mums linki geros valios, kuri visiems atneš šviesą, ramybę ir taiką. Bet juk tai pasityčiojimas iš visokeriopų remėjų. Mat, gera valia yra žmogaus vertingiausias savybė. Ji išgyjama labai sunkiu darbu — kaip minėta nuo mažens tenkinant žmogaus tris pagrindinius reikalavimus. O tai reikiama begalinį pasiaukojimą naujagimiui — tvarkant suaugusiems save ir savo aplinką, kad augas vaikas matytų vien kūrybišką elgseną suaugusiųjų ir tvarkingą aplinką iki jam subręstant — pasiekiant 21 metus.

Todėl be reikiamos veiklos vien kalba apie gerą valią ir jos atnešamą taiką yra pasityčiojimas iš žmogaus. Tai lygu pasakymui: jėl turėsi pinigų — galėsi Floridoj nusipirkti viešbutį—tada nereikės nuvykus vasaroti pakampanais bastytis. Pinigai garbingam žmogui nekrenta į kišenę nuo linkėjimo — juos reikia savo prakaite užsidirbti. Taip būna ir su

gera valia: ją kiekvienas išgyjama tik per mūsų augintojų begalinį mums atsidavimą, pasišventimą ir rodomą žmonišką meilę.

Todėl visi iki šiol pasakėlėm užsiėmusieji, dargi atsakingas vietas užimantieji, stokime šais metais reikiamų darbų dirbti — renkime dirvą geravaliams mūsų tarpie išauginti ir juos į atsakingas vietas įvesdinti. Tik kai daug tokių geravalių mes prisiauginšime — galėsime gėrėtis taikos klestėjimu savitarpėje. Tada mes nustosime dirbė dvi grupės tą patį darbą. Tai pražūtinga veikla mums patiems. Mat, yra nesugraunama gyvenimo tiesa, kai tuo pat metu dirbamas tas pats darbas dviejų grupių — viena grupė visada pralaimi. Mums ne vienop lietuviu pralaimėti nevalia. Nuo šiandien mes sujungtomis gretomis eikime svarbiausių mummyse keruojančių negalių tvarkyti.

Pasidalinkime darbais — daugiau nuveiksime

Nusiteikite jaunąją kartą savais darbais auginti geravališką, nepamirškime suaugusiųjų blogos valios žmonių. Jų vieni skėtas tabako dūmuose. Stenkimės jiems padėti. Nieko nepadeda gydytojų kalbos apie ligas, atsirandančias dėl tabako rūkymo. Čia ne tabaką reikia kontroliuoti, bet žmogaus nusiteikimus. Reikia blogavali žmogų geravaliu virsti. Tai labai sunkus darbas — sunksnis už palinkusio seno medžio tiesinimą. Gydytojai pataria rūkoriais naudotis sekantiomis priemonėmis. I. Dažnai imk gerti mažais gurkšniais vandens ar vaisių sūnku. Imk kramtyti vaisius, morkas, ropes bei grūkus; 2. Pradėk užsimti stipri raumenų darbu, mankšta, vaikščiojimu, sportu; 3. Eik į tas vietas, kur draudžiama rūkyti. Eik į kultūrinius parengimus be tabako. Venk stipriai rūkančių draugų. Nelankyk tų vietų, kuriose leidžiama rūkyti; 4. Lankyk gerą pirtį — geriausia gydyklą nuo visokių bronchitų — sinusitų, gautų per tabaką; 5. Pripačiusieji prie valgio rūkyti — graužkit morkas. 6. Keisk šėtoną į vėlinuką: valgyk bet kokį pamėgtą valgį — tik jau ne cigarete.

Tvarkyk jaunuolio nusiminimą

Seima ir parapija turėtų žinoti visus apylinkėje saviškius — jaunus ir pagyvenusius, kenčiančius nuo ko nors — tada tik įmanoma bus tokiems padėti. Jaunuoliai dažnai kenčia dėl įvairiųjų nesėkmių jų gyvenime. Jie nepasako tėvams nei pažįstamiems. Tokie metasi į nusiminimą. Pastarasis veda juos į įvairiopa narkomaniją. Atsiminkime pradžioje minėtų trejų žmogui būtinų reikalavimų patenkinaimą. Kitaip — žmogus nusimena, blogavaliu auga ir narkomanijos vergovėn patenka. Dabar visai kitoki reikalavimai statomi parapijai, mokyklai ir šeimai. Reikia visiems sutartinai veikti. Reikia žmogui talkinti ne tik mokslo išgyjime, bet ir jo charakterio — jo jausmų tvarkyme. Reikia užimti jauną žmogų kūrybiniais darbais, pagal jo amžių ir polinkius. Čia parapijos savo veikla turi visai atitiesinti ir imti tikrai talkinti.

Kitaip elgiantis — žūsime visi, nes narkomano moderniausias gydymas kainuoja mėnesiui mažiausiai keturi tūkstančiai dolerių. Reikia bent tris mėnesius ligoninėje būti — ir tik po poros metų paaiškės, ar toks brangus tas naujas gydymo būdas bus

veiklus. Tai štai tau ir pyragai — joks gydymas narkomano dabar nėra sėkmingas. Naujausias — emocijas tvarkant ir įprotį gydant — irgi yra labai netikras. Matom, kad narkomanijos, kaip ir visų kitų ligų geriausias gydymas yra išvengimas tos negerovės.

Negirtaukime — blavės mūsų vaikai

Kiekvienas žmogus turi savyje dar neužgesusią žariją gėrio. Pažadinkime kiekvienas ją savame blaivumas. Juk negalime mes kiekvienoje šventėje Bachui paukuoti po geriausių mūsų. Juk mes negalime savo veiklą suvesti į atsiveikininimus, mirusiųjų pagerimus, nuskriaustųjų ramėjimus. Pradėkime savo veiklą užnėšk draugai riste suriš girtą — akių. Imkime apseiti be svaigalų. Pirmiausia šito darbo grieškėms parapilj salėse, jaunimui skirtose vietovėse. O kai prisėis nusigerti — neišleiskime girtų į kelius bei greitkelius. Tikrai žmoniškai draugai riste suriša girtą — iš jo atims automobilio raktus — jokiū būdu neišleis jo apsvaigusių vykti į namus. Turi kartą sustoti mūsų savitarpio žudynės per įvairiopa apsuodijimą. Nelaimės palietieji, neušigaukite dėl reikalavimo tvarkytis girtavime — neikite į teismus neva dėl nukentėjimo. Vienas kitą renkime — stiprinkime, kad lengviau pajėgtume atsipirti didžiausiam mūsų blogiui — per jausmų pairimą į svaigalus pasinėrimą.

Tvarkykime asmenybę

Kardinolas iškelė reikalą tvarkyti ginklų pardavimą. Tikrumoje, reikia žmogų tvarkyti. Ginklas čia nieko nedaro. Dabar nužudoma 51 proc. rankomis, peiliais, kirviais... o tik 49 proc. ginklais. Jei taip netvarkomai nužudoms dabartinis žmogus — jokie ginklų suvaržymai nepadės. Ir čia prieiname tiesos, kad be žmogaus geravalinimo nuo mažens — ne iš pėdos prie geravališkumo, o blogavalius yra visų žemėje padaromų velniškų darbų atlikėjas. Teisingai vienas šionykštis kareivis tvirtina, kad žemė yra pragaras, o nedori žmonės — velniai. Jis, kariuomenėje patekęs į nežmonišką vadeivų rankas, kentėję tikrą pragarą. Taip kenčia nuo blogavali žmogų šeimoje, darbininkas darbovietėje, ligonis ligoninėje, tikintysis veidmainių būryje, vaikas šeimoje, mokinys mokykloje...

Vaikai nekalti, kad juos išmoko vienas kitą žudyti televizija. Televizijos b—vės remiasi vien tik pinigine nauda; rodo žiaurus, nes nusimintieji laukia paskatų — atsigavimimo žūrėdami kaip kitas žmogus kenčia, miršta. Tokie vadai atleidžia tuos kartus 8 v. nerodyti žmogžudisčių filmų. Čia mūsų vadų visokiųjų žmogų veikla turėtų būti: verst žmogžudžius tvarkyti. Tik visų žmonių talka tegalimi tokie darbai nuveikti.

Iskva. Per vėlai iki šiol mes atskubėdavome pagalbon savam artimui. Nuo šių metų pradžios imkime visi bendromis jėgomis veikti savęs sužmoginimui ir sa-

Mokytojos Magdalenos ir dipl. teis. Prano Šulų šeima su sūnum med. dr. Leonu Alvido Kūčiuose. Jaunas gydytojas baigė mokslus Austrijoje, dabar dirba Christ Community ligoninėje, Chicagoje. Nuotr. M. Nagio

Alvido Kūčių Lietuvos sodyboje, Chicagoje, darbščiosios rengėjos (iš k.) M. Gotceitienė, M. Bosienė, Anelė Kirvaitytė, Kubilienė, Viktorija Karaitienė; sėdi Stasė Varnaitienė. Nuotr. M. Nagio

KANADIEČIŲ KELIONĖ Į VAKARUS

Esame matę daug filmų, kuriuose buvo parodyta, kaip prieš 100 ar daugiau metų Amerikos gyventojai keliavo į Vakarų. Jie tada keliavo prastais tu laikų keliais, o kartais ir visai be kelių. Jie turėjo nugalėti kalvas, upes ir kitas gamtos kliūtis. Kai kur tekdavo kovoti su indėnais ar tada paplitusiais visokio plauko plėšikais. O apsirūpinimas kelionėje taip pat buvo labai problematiškas, nes pakelyje nebuvo maisto krautuvių. Bet jie savo tikslą pasiekdavo, neskaitant kelionėje mirusių.

Ir kanadiečiai anais laikais sunkiai keliavo į Vakarų. Jie juos pasiekė. Ir dabar atsirado kanadiečių, kurie panoro pakartoti filmuose matytus veiksmus — keliuoti į Vakarų.

1975 m. balandžio 1 d. iš Toronto išvyko 18-kos vežimų karavanas. Tuo karavanu keliavusių tikslas buvo nukeliauti 2,600 mylių ir apsigyventi dar mažai apgyventoje Albertos provincijos šiaurinėje dalyje, Peace upės slėnyje, apie 300 mylių į šiaurės vakarus nuo Edmontono. Jų iškeliavimas buvo įspūdingas: kalbos, fotografavimai ir net TV ir daug kartų pasakyti "good by". Gražiai išrikuotas karavanas, aplinkui raiti vadovai ir palydovai. Dengti vežimai, prikrauti maisto, patalynės ir indų virinimui ar kepimui. Jie važiuojo meksfaluotais pientais, gerais tiltais. Jų nepuolė nei indėnai, nei plėšikai, bet iš 53 keliuotojų tik du pasiekė tikslą: John Houghton ir jo sesuo Barbara. Kiti grįžo atgal. Vieniems atsibodo keliuoti, kiti pavargę, kai kurie kelionėje vedė, susilaukė šeimos.

Houghtonai savo tikslą pasiekė per 17 mėnesių. Jiems ta kelionė atėjo 15,000 dolerių arba 6 doleriai viena mylia. John kelionę pradėjo su savo draugu Jim ir jo simpatija. Tie pakely apsiavedė. John buvo jų pabrolys. Kai jauna pora pradėjo laukti šeimos, ji atsiskė tolimesnės kelionės ir grįžo į Torontą. Tada su juo keliuoti vėl prisidėjo jo sesuo Barbara.

vo artimo asmenybės sustiprinimui. Tik tada visas kitoks gėris ims bujoti mūsų tarpe.

Pasiskaityti. Barbara Marx Hubbard: The Hunger of Eve, Stockpole Books.

Ontario provincijoje žmonės iš to karavano juokėsi. Tolimesnė provincijose žmonės iš jų ne tik nesijuokė, bet dar stengėsi padėti. Jie per dieną nukeliavdavo po 30 mylių ir daugiau. Vieną dieną nukeliavo net 53 mylias. Toliau buvo patogiau keliuoti, nes ir plento pakraščiai buvo meksfaluoti. Jie nebuvo ūkininkų vaikai, todėl turėjo susipažinti su arklų priežiūra: pašerti, pakinkyti, nukinkyti. Tos kelionės metu arkliai sunaudojo po 6 poras pasagu.

Sunkvežimiu vairuotojai buvo jiems palankūs ir kartais jiems padėdavo, o automobilistai lėkdavo pro šali dideliu greičiu ir kartai duodavo aršų signalą. Jie čia numatė pabūti metus laiko, o vėliau grįš į Torontą. Taigi iš 53 keliuotojų, kurie norėjo keliuoti į Vakarų ir ten įsikurti, tikslą pasiekė tik du asmenys, o nė vienas naujoje vietovėje pastoviai neišsikūrė.

Kai kurie iš jų dėl tos kelionės buvo pardavę net namus, automobilius. Kokio tai pagarsėjimo noras privedė žmones prie nuostolių. O gal taip įvyko, kad jie kelionę pradėjo balandžio pirmą dieną — apgaulės dieną.

J. J.

DEVĖTI SJONELIUS

Skotai siūlo vyrams devėti sjonelius — kiltus. — Palikim kelnes moterims, — sako Dulkanas. — Devėti kiltus visais atsilgiais geriau: patogiu, sveikam, daug vietos kojoms, pagaliau bus pradėtos vertinti šaunios vyriškos bliauzdos. Ateis laikas, kai moterys ims graužtis pirštus dėl to, ką praradusios. Mšk.

KELIAS Į ALTORIAUS GARBĖ

J. VAISNORA, MIC

Tai 32 psl. ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga, pradėdamas nuo bylos užvedimo 1953 metais iki šių dienų.

Leidinio autorius yra bylos dabartinis generalinis postulatorius, gerai žinąs visą jos eigą, ir lengvu planingu žodžiu sugebąs tuo reikalu išsamiai informuoti skaitytoją. Jis atskleidžia daugumą nežinomų faktų, kuriais turėtų visi susidomėti, kad pinai įvertintų tėvų marionų pastangas siekiant Bažnyčios nutarimo pripažinti ark. Jurgį Matulaitį šventuoju.

Leidinėlis lengvai skaitomas, informatyvus ir naudingas kiekvienam lietuviui, kuris didžiuojasi savo tautos nepaprastais žmoniškais. Jo kaina 50 ct., gaunamas DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atzymima, iki kada skaitytojas yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
retams 6 mėn. 3 mėn.			
Chicago, Cook apskr.			
ir Kanadoje	\$30.00	\$17.00	\$12.00
Kitur J.A.V.	28.00	16.00	11.00
Užsienyje	31.00	19.00	13.00
Savaitinis	20.00	13.00	7.00

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šėštadieniais 8:30 — 12:00.
Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojtu straipsniams nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akademija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6446 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei nesutalpinama, skambinti 874-8004

DR. VL. BLAŽYS
FLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. 8 iki 7:30 val. vakaro.
Šėštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2970
Rezid. tel. WAlbrook 5-8048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šėštad. tik susitarus

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šėšt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
Specialybė — Nervų ir Endokrin. Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6446 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERLIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2970
Pirmad. pagal susitarimą. Jei nesutalpinama, skambinti 874-8004.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-8895
Specialybė Akčių Ligos
3907 West 103rd Street
Ofiso tel. — PE 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šėštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGJA — CHIRURGIJA
6114 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
689-4441 — 561-4605

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 40th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7.
Išskyrus treč. ir šėšt.

DR. P. KISIJEJUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienius šėštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šėštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURG
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. rytė iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. HE 7-1169; rezid. 288-2919

DR. J. NESKAUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus Ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KARSAIŠ
7051 S. Washburn. Tel. 778-9766
Pritaikomi skirtingai pagal gydytojo receptus.
Didelia aktinių rėmy pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30.
Ketv. 1-3 v. vak. Šėšt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WABASH AVE.
4900 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 757-5146
Tikrina akis. Pritaikoma skirtingai "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2836 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakaro.
Ofiso tel. 776-2886, rezid. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4385 W. 63rd Street.
Ofiso telef. HE 5-4450
Residencijos telef. GE 6-0917
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 2 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofis: rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PHSpect 3-1283
Ofiso val: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Šėšt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — M anksto susitarus

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1167 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šėštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-4 šėštadieniais pagal susitarimą

LAISVĖ GYVENTI SAVAIS PRINCIPAIS

Pasaulio politikos kryptis taip vingiuoja, kad ne visuomet galima suprasti, kur yra draugas, kur priešas. Marielli Benzinger, amerikiečių "Benzinger Sisters" leidyklos savininkė ir žurnalistė, pamačiusi komunistų padarytą žalą Austrijoje, pareiškė: "net dabar aš tikrai bijau, kad mes komunistams nepažįstame. Mūsų spauda (amerikiečių) glaudžiai bendradarbiauja su komunistine. Net katalikų nėra daug geresnė".

Ji atkreipia dėmesį, kad laisvojo pasaulio spauda ir politikai jau nekalba apie teisę į laisvę, bet tik apie teisę į apsisprendimą. Tačiau čia yra skirtumas — grįžimas septyniomis dešimtėmis metų praeitimi, kai buvusios pavergtos tautos savo apsisprendimą turėjo paremti krauju ir gyvybėmis. Šiuo g metu daugybė buvusiu laisvų tautų paverstos rusiško imperializmo kolonijomis ir apie jas nekalbama, tuo tarpu nepasirojusios nei apsispresti, nei laisvai gyventi buvusios kolonijoms laisvieji ir net daugelį kraštų pavergusieji teikia pirmenybę.

Tarptautinės politikos apgaulinga įtaka neigiamai veikia pavergtuosius kraštus, mažindama jų viltis ir išsukdama nepasitikejimą laisvųjų nuostatais. Tai įtaka klaidina ir laisvuose kraštuose esančius pavergtųjų atstovus, sumažindama jų pastangas, keldama beviltiškumą, išmūsdama iš pusiausvyros tinkamai atskirti klaidas ir politinius žėjimus nuo žalingų veiksmų. Laisvieji šiuo atveju pradeda tikėti ne bendraisiais žmonių siekimais ir moraliniais dėsniais, vertinančiais laisvę ir žmogų, bet tikėti klaidinančiais viešąja opinija, kurią, anot M. Benzinger, kuria komunistų propaganda.

Si apgaulinga politika atima viltis pavergtoms tautos greičiau regėti laisvę, o laisviesiems sudrumsčia ramybę ir kelia nepasitikejimą savimi ir savo aplinka. Suprasti šią politinę situaciją tarptautinėje plotmėje reikia žvelgti ne į nuolat keičiamą pritaikymo kryptį, bet į pastovius ir nesikeičiančius žmonių troškimus — būti žmogumi.

Politikos nepastovumas neturi kelti tik pesimistines mintis. Tai tikrovė, kurią išgyvena ir turi pažinti didžioji dalis laisvojo pasaulio, visos pavergtosios tautos ir ypač pavergtųjų atstovai, gyvenant svetur ir jaučiant pareigą padėti savo tautoms. Jautriai išgyvena ir lietuvių išsivijimą, nors jau įsikūrusi ir apsipratusi svetimose aplinkose. Ji juo jautriau tai jaučia, matydama, kaip veiklesnieji ir tikrove begyveną asmenys tautos okupanto agentų yra niekinami, šmeižiami. Prieš mirusius laiko nusikaltėlius, o iš veiklos mėgina išstumti gyvuosius. Ypač tuos, kurie galėtų daugiau prieš okupantą pasisakyti viešumoje ir parodyti jo propagandinę klaidą. Prie to prisideda ir seni okupanto agentai suklaidindami šiaip jau buvusius gerus žmones ir išnaudodami jų senatvės nekantumą ir irzlumą, jų nepajėgumą dar ko nors pasiekti.

Prof. Marshall McLuhan, Toronto universiteto Kultūros ir technologijos centro direktorius, sako, kad "Bažnyčia yra vienintelė institucija, kuri gali išlaikyti net ir grynai pasaulietine prasme. Ji remiasi tikėjimu ir pagalba iš aukščiau, nors žemiška šventųjų santvarka galėtų ir pasikeisti". Valstybių santvarkų pakeitimai

dažnai reiskia pačios valstybės — jei ne tautos — pakeitimą, kaip Rusijoje įsivyravus komunistams. Juo labiau pasikeitimai kuria ar naikina, stiprina ar silpnina paprastas organizacijas, nepaisant, ar jos būtų valstybinės ar religinės apimties. Organizacijos pažymėtos laikinumu ir, praėjus tam tikram laikui, sunyksta. Jos praranda savo tikslą arba narius, to tiklo norinčius siekti. Šalia jų kuriasi naujos organizacijos, kurios pašaukia pats gyvimas, o mirusios jau yra pabaigusios savo misiją. Tai aiškindamas, minėtas profesorius prideda, kad ir dabartinė pasaulio santvarka pasikeis, bet nepasikeis žmogaus noras būti laisvam, tautos spręsti savo pačių reikalus. Nesikeis taip pat tikėjimas ir Bažnyčios, kurie duoda jėgų pergyventi laikinumą. Tai yra palaima ir organizacijoms, kurios eina su Bažnyčia ir gyvena moraliniais principais, nes tie principai yra dvajiniai ir nenyksta.

Tačiau verta žvelgti ir į konkrečius vaizdus, regimus lietuvių išsivijoje. Ideologinės organizacijos, kurios rūpinasi auklėti jaunuolių krikščionių ir lietuvių, kurios rūpinasi bendrine katalikų veikla, yra tam tikra prasme tikėjimo išpažinimo ir gyvenimo principų santalkos. Šūkiei — visa atnaujinti Kristuje ar Dievu, Tėvynei ir Artimui — yra ateitininkų ir skautų idealai. Jie yra pagrindas išlaikyti, kol jų reikės, priemonė auginti jaunąją kartą, kad ji išsivijoje neliktų be vadų akluose užkampuose. Katalikų federacija yra organizacijų veiklos derinimo junginys ir turi išlaikyti lietuvių katalikų prie savo kamieno — organizacijos, partijos, tautinės bendruomenės. Visos šios trys organizacijos, yra priešai tautos priešui, kuris pavergtuosius jau nutildė, o laisvuosius mėgina išmesti už lietuviškos veiklos ribų.

Nenuostabu, kad okupantas ir jo agentai pirmiausia ir puola, šmeižia, niekina ateitininkus ir skautus bei jų vadus, prikaičiodami svetimybes ir suniekindami jų nuopelnus tautai. Pasiekia net to, kad Salkauskis ar Dovydatiš, skautai akademikai ir skautų ideologai rodomi lyg svetimi lietuvių tautai, nors net nesuvokia nei Salkauskio, nei Macceinos raštų. Dabar puolama Katalikų federacija, kuri yra pirmoji iniciatorė, sukūrusi 1940 m. politinę ir 1943 m. šalpos organizaciją ir joms daugiausiai jėgų skurusi. Nereikia didelės išminties suprasti priešo tikslus — pirmosios dvi yra organizacijos auklėti lietuvių jaunimui, pastaroji rūpinasi viešąja katalikų veikla. O tai balsai, kurie kalba prieš okupantą ir bet kokią jo apgaulę.

Kokias išvadas reiktų daryti iš tu nuolatinių puolimų, tai jau kitas klausimas, nes priešo propaganda nenutildoma. Išvadas reikia pasidaryti tiems, kurie nori didradarbiauti su katalikų visuomene. Jaunimo auklėtojai nekreipis dėmesio į tokius, kurie apie auklėjimą nieko nežino ir savo šeimose net lietuviškai nesusikalba. Katalikų veikėjai priims patarimų iš ateistų, tarbut naujus ir tebetaraujantių sveikatos, kurie nori savose organizacijose laisvai apsispresti, jie gerbia sąžines laisvę ir principus, kuriais gyvena. Čia yra išlaikymas ir savo tikėjimo bei patriotiškumo išpažinimo išlaikymas. P.S.

DAUGIAUSIA GERIA VANDENS

Statistiniai duomenys rodo, kad šveicarija užima pirmąją vietą Europoje pagal geriamą vandens sunaudojimą vienam gyventojui — po 408 litrus per dieną. Švedijoje atitinkamai — 220, Anglijoje — 200, Austrijoje — 276, Italijoje — 271, Liuksemburge — 228, VFR — 179, Olandijoje — 163, Prancūzijoje — 165 litrus.

Manoma, kad 2030 metais kiekvienas šveicaras, kasdien sunaudos net po 900 litrus vandens. Jau dabar numatomos priemonės vandeniu ekonomiškesniai naudoti.

ČEKOSLOVAKIJOS MAISTO KRIZĖ

Skriaudžiami darbininkai nesidomi darbu

Ekonominė Čekoslovakijos padėtis kaskart vis darosi sunkesnė. Pirmieji aliarmo ženklai pasigirdo 1967 m. balandžio mėn. vykusiame Čekoslovakijos komunistų partijos XV suvažiavime kaip tik iš komunistų vadų lūpų. Partijos sekretorius ir Čekoslovakijos prezidentas Gustavas Husak, palietęs ekonomines problemas, nusiskundė, kad gamyba yra labai žema, kad darbo organizacija netikusi ir kad darbininkų tarpe vis labiau pastebimas nenoras dirbti.

Tuo tarpu Prahoje, Bratislave, Brno ir kituose miestuose jau trūksta žemės ūkio produktų, vaisių ir daržovių. Neseniai "Večerni Praha" paskelbė, kad bus apribotas elektros energijos vartojimas. Energijos šaltinių ministras Josef Farka išskė, kad nuo spalio 1 dienos fabrikai gaus elektros energijos visa valanda mažiau (tarp darbininkų pamainų). Taigi iš viso, jei yra trys pamainos, elektros neturės tris valandas. Ministeris paaiškino, kad tokių priemonių imtasi dėl to, kad yra sumažėjusi fabriku gamyba. Kitais žodžiais tariant, reikia pagaminti daugiau per trumpesnę laiko tarpą. Trūksta ir mėsos. Tą patvirtino Husak, kalbėdamas televizijoje ir išpėdamas, kad tokia padėtis gali tęstis ilgą laiką, nes mėsos importas pareikalauja daugiau kaip milijardą kronų išlaidų, o to valstybė negali pakelti.

Trūksta bulvių

Rugpjūčio gale "derliaus šventės" metu Nitroje Husak garantavo, kad valgomųjų daiktų nėra tiks pastovios ir todėl nėra jokio pagrindo "kelti nereikalingą paniką apie pabrangimą reikalingiausių maisto produktų". Dar spalio 12 d. Čekoslovakijos komunistų partijos prezidiumo narys Vaclavas Hula per radiją tikino, kad maisto kainos nebus pakeltos. Tuo tarpu tą pačią dieną laikraštyje "Rude Pravo" buvo paskelbta, kad bulvių kaina pakelta iš 70 lyrų į 1.60 lyrų kilogramui. Taigi bulvės pabrango 130 procentų. Toks bulvių kainos pakėlimas sukėlė visuotinį nepasitenkinimą, nes bulvės sudaro pagrindinį biudžetinės maisto, ir šeiminingės stengiasi rudenį sudaryti bulvių atsargas žiemai. Bet šiemet leistas bulvių atsargoms tik 50 kg. šeimynai.

Ekonominiai sunkumai dabartinei Čekoslovakijos valdžiai sudaro daug rūpesčių ir gali turėti toli siekiančių pasekų. Po Sovietų valdžia 1968 metais okupacijos naujoji valdžia dėjo visas

pastangas pagerinti ekonominį žmonių gyvenimą ir taip užtuoti Dubčeko laikais pasiektą laisvę. Dabar matyti, kad numatytas planas sužlugo. Oficialiais statistikos duomenimis paskelbtas "Statisticka Rocenka" (organas prie ministerių tarybos) gamyba nusmuko 6,6 proc., palyginus su 1968 m. ir 5,3 procentais, palyginus su 1974 m.

Viskam abejingumas

Visa tai rodo ne tik ekonomines, bet ir politines nuotaikas. Čekoslovakijos visuomenėje, ypač darbininkų tarpe, auga apatija ir nesidomėjimas darbu. 1960 — 1970 m. "valymai" išstūmė iš darbo dešimtis tūkstančių techniku, inžinierių, specialistų, kurie turėjo imtis menkiauo apmokamo rankų darbo. Aišku, kad iš tokių negalima laukti entuziazmo ir pasiaukojimo darbiui. Nėra tos dienos, kad laikraščiai ir televizija nenusiskystų nuolatiniu "darbo disciplinos pažeidimu".

Neseniai Prahos radijas skelbė, kad daug yra tokių, kurie įvairiais pretekstais neateina į darbą ar įstaigą. Bohemijos darbo ministerijos tarnautojas per Prahos televiziją paaiškino, kad metų bėgyje yra prarasta apie 100 milijonų darbo valandų, nes daugelis darbininkų ir tarnautojų arba visi neateina į darbą, arba vėlinasi, darbą palieka anksčiau nustatyto laiko be jokios pateisinamos priežasties. Apie apeidimus darbu pateiktą duomenų ligos draudimo instituto organas "Zdravotnicke Noviny". Pagal jį rekordas buvo pasiektas 1970 m., kada užregistruota 315,000 nedarbo dienų. 1975 m. tas skaičius su-

mažėjo iki 256,977 dienų, bet jau pirmąsiais 1976 m. mėnesiais pakilo iki 264,000 dienų. Tai vyksta krašte, kuris turi 14 su puse milijono gyventojų.

Sunku patikrinti, kiek tokių apleistų darbo dienų tenka situacijai. Tačiau pagal Prahos radiją vien tik centrinėje-Bohemijoje buvo užregistruota daugiau kaip 9000 "pažeidimų įstatymu apie negalėjimą dirbti dėl ligos". Pagal Hvezda radiją, vien tik vieną penktadienį patikrinta tarp 11 ir 12 valandos važiuojantieji automobiliais ir rasta, kad 11 buvo palikę darbą ir išvažiuę praleisti savaitgalio kitur. Iš jų 824 buvo pranešę savo darbovietai, kad yra susirgę ir dėl to neatėję į darbą. Esą, per daug yra tokių "ligonių", o tas atsiliepia į krašto pramonę ir ekonomiką. J. V.

SUOMIJOS MIŠKŲ PRODUKTAI — GRYBAI IR VYSNYS

Grybai ir laukinės vyšnys yra pagrindiniai suomių miškų produktai. Žinoma, neskaitant medienos. Iš viso grybų kasmet surenkama po 1,7 milijono tonų. Grybams rinkti ir laikyti įrengta 1800 punktų. Kasmet Suomija išveža svetur du milijonus tonų laukinių vyšnių vaisių. Mšk.

— Pranašesnio žmogaus kelias yra trigubas: doras — laisvas nuo aistros, išmintingas — laisvas nuo painiavos, drąsus — laisvas nuo baimės savim pasitikėti. Konfucijus

Turgus Azrou mieste, Maroko valstybėje

Dešimt tūkstančių km per Amazoniją

A. SAULAITIS

12 Vėl kitame kaime — ir kitoje tautoje, indėnų kas kun. Bėkštai sako, "Neturiu nei tėvų, nei motinų". Kaip tą išsireiškimą išaiškinti? Gal toje tautoje vaikai dėdes ir tetas vadina tėvu ir motina, kaip ir savo gimdytojus. Tai reikiška, kad berniukas yra visai našlaitis. Vieną vakarą kun. Bendoraičia namuose rodydamas skaidres kiekvienai savo nuotraukai fotografijai pritaiko gražią, įdomią istoriją apie įvairias jo studijuotas tautas.

Bet yra ir visai Amazonijos tropinio miško čiabuvių kultūroms būdingų ir bendrų bruožų. Pavyzdžiui, nėra girdėta, kad indėnas nusizudytų, nebent legenda apie Manaos giminę (kurių garbei pavadinta Amazonės valstijos sostinė Manaus) ir jų vadą Aju-ricaba, sukūlusius prieš juos pavergusius portugalus 1723 m. būtų istoriškai tikra. Po ketverių metų kovos jie nusizudė laisvi, nenorėdami tapti vergais. Indėnai rūko tik draugiškose ir religinėse apeigose, patraukdami dūmą kitą, bet neįpranta rūkyti. Jie nėra kerštingi ir kito žmogaus neišniekina. Yanomami giminėje susipykė, iš eilės įžeistasis smogia raštu įžeidusiam jį pakaušį, tada, atgavę sąsąmonę, šis anam, ir tada abu toliau draugiškai bendrauja. Neseniai "National Geographic" žurnale buvo rašoma apie juos ir įdėta toliau randaus pažymėto pakausio fotografija.

RIO NEGRO MISIONIERIUS

Rio Negro, vieno pagrindinių Amazonės intakų aukštupyje, daug metų tarp Tukanų indėnų (tokio ilgasnapio paukščio vardas) darbo kun. Kazys Bėkšta, 1950 m. iš Europos atvykęs Brazilijon. Juokdamasis sako, kad popiet pasimaudyti vykdavo į Kolumbiją, nes kraštus skiriančios upės anas krantas turi gražesni "pajūri" — pležą. Palė upę yra visas tinklas salelių, globojamų misijų, kuriose kun. Bėkšta išmoko ne tik keturias iš 37-ių ten kalbamų kalbų, bet ir visiškai įsijautė į tukanų kultūrą. Tai nėra lengva, nes indėnai svetimu lengvai nepasitiki. Tik po šešerių metų pradėjo jam pasakoti plačiau ir neįjodami apie savo giliausias kultūrinės vertybes ir papročius.

Viena tokio gilaus pažinimo išdava yra 1976 metais Amazonės valstijos išleidžiama 500 psl. indėnų legendų knyga. Tai pirmas leidinys, kuriame indėnų mitai surašyti lygiai taip, kaip tėvas jas pasakoja sūnui, perduodamas visa, kas tokioje kultūroje pareina nuo žodinės tradicijos. Anksčiau baltųjų užrašytos legendos buvo apkarpytos, pačių indėnų išcenzūruotos ar nupasakotos kitaip, kad baltasis nesužinotų visko apie juos, kaip indėnai neparduoda turistams tikrą savo strelių (pažymėtų asmeniškais ženklais), lankų ir kitų gaminių. Prieš tai kun. Bėkšta yra išvertęs šv. Mato evangeliją ir kitus raštus į tukanų kalbą.

Indėnų mitai nėra tik pasakos, bet jose slypi pati tautos istorija ir tautos vertybės, moralė, bendruomeninė santvarka. Mažam indėnui — tai nuotykių pilnos legendos. Paaugusiam — tvarkingo, doros elgesio pamokos. Suaugusiam — tautos istorijos, papročių, tikėjimo, moralės šaltinis ir aprašymas. Tur būt, seniau mitai buvo laikomi šiaip pasakomis ar legendomis, bet dabar juose įžiūrima daug daugiau, net tikri

ALYVOS SAVININKAI DAROSI GODESNI

Pakėlimas alyvos kainų gresia laikai

B. JABLONSKIS

Nuo to laiko, kai Vakarų valstybių alyvos bendrovės paruošė eksplotacijai apie Persijos ilanką esančioms arabų šalims alyvos žaliavų šaltinius, jos pasidarė turtingiausiomis pasaulio valstybėmis ir šiekijomis. Pirmą kartą joms pakėlus alyvos žaliavų kainą statinaitei iki 11,5 dol., jų išdai kasmet pasipildydavo milijonais ir bilijonais.

Vakarų pramonės valstybės, naudojancios arabų ar kitų kraštų alyvą, per metus išleidžia didelės sumas. Vien JAV 1972 m. išleido 4,7, 1973 m. 8,1 ir 1974 m. net 25,8 bil. dolerių. Įjungus Europos ir Japonijos pramoninius kraštus, kurie labai mažai ar visai neturi alyvos, irgi išleido milijonus ir bilijonus alyvai.

Kaj kurie OPEC nariai šiandien yra didžiausi ir turtingiausieji pasaulio kapitalistai. Tačiau jie nėra savanaudiški ir abejingi savo žmonėms. CBS TV pranešė Dan Rather pranešimu, Abu Dabū šeikas stato naujus namus, mokyklas, ligonines ir kitus reikalingus pastatus. Iš JAV ir kitų kraštų perka susisiekimo priemones, namams įrengti medžiagas ir kita. Žmonės nemoka nei už gydymą, nei už telefonus, nei nuomą, nei už pasinaudojimą susisiekimu. Metinis žmogaus uždarbio vidurkis — aukščiausias pasaulyje.

Sovietų Sąjunga irgi labai turtinga beveik visomis brangiausiomis žaliavomis. Deja, marksistinė sistema nepajėgia jų išvystyti. Kremlius užimtas žmonių persekiojimu ir terorizavimu. Medžiagų vystymams naudoja politinius ar visai nekaltus žmones, kurie kaip vergai turi veltui dirbti.

OPEC ir jos gobsumas

Didžiausi alyvos savininkai yra susibūrę į OPEC organizaciją, kuri veikia pagal narių nustatytus nuostatus. Pirmą kartą jie nusprendė alyvai kainas pakelti beveik keturgubai. Pakėlimas gana skaudžiai palietė pramoninius kraštus ir privertė juos savo gėrybėms kelti kainas. Bet didelės OPEC narių pajamos netrukė joms naudotis Vakarų gėrybėmis, nes jos jau turėjo kapitalo perteklius.

Šį kartą OPEC nariai aiškina, kad infliacija neigiamai veikia alyvos kainas ir jų pajamas. Ji nėra jiems nuostolius. Taipgi nuostoliams išlyginti ir pusiausvyrai palaikyti pasiryžo vėl kelti kainas. Ne visi nariai sutiko su nauju pakėlimu. Saudi Arabija pasiūlė bent šešioms mėnesiams vi-

sai kainų nekelti. Nesutiko su šiuo pasiūlymu ne tik Irako, Libijos ir Alžirijos, bet ir kiti, linke jas kelti.

Saudi Arabijos pasiūlymui nepraejus, ji pasitraukė ir Qatar suvažiavimo ir sakė pakelsianti tik 5 proc. Tuo pačiu metu ji pažadėjo kiek galint padidinti alyvos siurbimą. Saudi Arabijos mostas sukėlė ir kitose arabų kraštuose abejone kainoms kelti. Bet daugumas vis dėlto nusprendė kelti iki 15 proc. Saudi Arabijos žygis gali turėti neigiamos įtakos OPEC organizacijai ir jos alyvos politikai.

15 proc. kaina žaliavų statinaitei turės labai rimtos įtakos Vakarų pramoniniams kraštams, nes jų pramonė rieda tik arabų alyva. Ar jos nori ar nenori bus priverstos kainas suderinti su alyva. Sadarys dar didesni pagrinda infliacijai ir, gal būt, ves net i ūkinį ir ekonominį nuosmukį.

Tai palies ir OPEC narių kapitalus, nes jie negali apseiti be pramoninių valstybių dirbinių. Jų gaminiai pramonei ir visam kraštui yra reikalingi, kaip mašinos ir priemonės įmonėms įrengti. Arabai siekia dykumas paversti žaliuojančiais ir derlingais laukais, kurie kada nors turės juos aprūpinti maistu. Šiam tikslui naudoja jūrų vandenį, bet jį filtruoja Vakarų filtravimo priemonėmis.

OPEC nariai teisinasi

Jie teigia, kad dveji metai, kai veikia infliacija. Tai verčia juos kelti kainas, dėl to, kad jų pakėlimu išlyginus joms daromus nuostolius. Gal jų reikalavimus būtų galima suprasti ir pateisinti, jei statinės kaina 11,5 dol. dabar būtų apskunkinta didesnėmis ir naujomis išlaidomis. Bet pati paslaptis ne čia glūdi. Daug OPEC narių kapitalo yra investavę į pramoninių valstybių pramonę ir kitas šakas, kurios jų kapitalui neša naujų pajamų. Vie- nu švitu jie nušauja du zuikius — už alyvą gaus daugiau pajamų, daugiau jų galės investuoti ir daugiau gauti procentų.

JAV ir Japonija beveik baigia išbristi iš infliacijos. Bet 5 ar 15 proc. alyvos pakėlimas tikrai vėl sugrąžins infliaciją. Galimas daiktas, dar daugiau apskunkins ekonomiką. Tačiau ji palies ir OPEC narių gobsumą, nes už gėrybes, ginklus, lėktuvus, tankus raketas ir šaudmenis turės daug daugiau mokėti. Ypač OPEC kapitalui gresia pavojus Anglijoje ir (Nukelta į 5 pusl.)

(Bus Bangtan)

Laiškas iš Curacao

PASIRINKAU PENKIAS KARIBŲ SALAS.

DR. GR. VALANČIUS

5,000 mylių, truputį daugiau ar mažiau, iš Los Angeles iki Panamos tekaštavo man viskas tik apie 950 dol. Keliauju pigiau...

gyta (Rio de Janeiro-Brasilia-Belem-Paramaribo-Gujana-Trinidad - Caracas-Curacao-Puerto Rico-San Domingo ir Haiti-Jamaica-Belize-El Salvador-Guatemala - Merida - Mexico City - Los Angeles).

Septyniolika kartų pakilti, tiek pat kartų nusileisti ir kariauti su šoferiais, kol nusibastai iš aerodromų ir lankomus punktus, žinoma, išvargina. Bet tą vargą strens tenapjūta tik namo sugrįžus, o keliaujant ji kompensuoja pamatytas naujas pasaulis, vis kitokių vietų ir veidų margumėlis.

Olandai Karibuose turi dvi Antilų salų grupes: tris nedidelias salas (Curacao, Aruba, Bonaire) netoli Venecuelos krantų ir tris mažas salikes (St. Maarten, St. Eustatius ir Saba) - nepertoli į Pietus nuo Puerto Rico.

Pigiau, bet vargingiau keliauti primityviuose kraštuose, brangiau, bet maloniau lankyti aukštos civilizacijos šalis, kokios yra olandų valdomos Antilų salos Karibų-Vakarų Indijos jūroje. Kas nepažįsta pasaulio švaros ir tvarkos dėmpijonų olandų? Curacao - tai spindintis švaros ir tvarkos pavyzdys. O ir aukštų kainų išvengiau. Nieko nepirkau, Williamstado senamiesčio parkraštį radau neperbrangų (7 dol. nakčiai) Park viešbutį ir mažų užkandinių netoliese. Tekonfuzino šiek tiek tik kartas nuo karto "prapuolantis" tūlas, kuris skyrė mano viešbutį nuo miesto centro. Kiekvieną praplaukiantį laivą praleisdamas pontonas pasitraukia į soną, o tu vargas gaidėšk kilometrą į keltą, kad tave į kitą pusę perkeltų. Viena Curacao koralinė sala, labai lietuviški smėliu padengta, užima beveik pusę visų Antilų ploto (173 iš 371 kvadr. myl.). o sostinė Williamstade sutelkia didesnę pusę visų Antilų gyventojų (150 iš 250 tūkst. gyv.). Čia beveik visi raštingi, švariai apsirengę ir mandagūs. Vienos didžiausių pasaulio gazolinio rafinerijų čia visiem duoda darbo ir uždarbio. Nemažai pinigėlio palieka gausūs turistai ir puošniaus kasino lankytojai. 86 proc. pusjudžių-metuis ir juodųjų neskursta, o likusieji gryni ar kiek pamašyti baltarasiai dutchmen lobte lobsta. Gyvena ir pelnosni ne tik iš žibalo rafinerijų ir turizmo, bet ir iš pelningos fosforo kasyklų, žvejybos, vaisių prekybos ir net iš ožkų ir kiaulių ūkių, dirbtinai laistoma žolele maitinamų.

Williamstade gali nusipirkti, ko tik širdis geidžia. Kainos elegantiškose krautuose aukštos, bet ką tik paklausi, tą ir gausi, nuo adatos iki balno dramblio nugarai uždengti. Tik turėk pinigų. O jei jų ne per daug, plauk iš pustuzintų dolerių ir kaimyninę Bonaire salikę ir gėrėkis šimtais flamingu Washingtono parke kiek tik nori.

Pamačiau beveik visą Curacao salą, nes autobusai i aerodromą ir iš jo užskinėja beveik į kiekvieną salos kampa, rankiodamas keleivius. Jokių sunkumų neturėjau išmaitinti likusius olandiškųjų Antilų guldenus atgal į dolerius. Klap žinia, tas beveik neįmanoma krautuose su "minkšta" popierine valiuta. Bet, aiman, čionykštis guldenas ne minkštesnis ir už patį dolerį, Pietų Amerikoje labai grobstoma ir garbinte garbinama.

TAUTVILA

Juozas KRALIKAUSKO ROMANAS Tai yra knyga apie žmogų, kuris suvo tūvyneji yra laikomas prieku Aolanikas Ados Korsakaitė Sutu vienas Kains 4 dol Gaunama Drange ir pas plectojojant

Clevelando Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Sėdi (iš k. į d.): Danutė Valodkienė, pirm. Valdonė Ziedonienė, Silva Ziedonienė, Vida Tallat-Kelpšienė. Stovi: Zita Stungienė ir išd. Romas Zorska. (Trūksta Algio Tallat-Kelpšos) Nuotr. Vl. Bacevičiaus

NAUJA LB SVIETIMO TARYBA

Švietimo taryba priklauso JAV LB krašto valdybai ir yra inkorporuota Illinois valstijoje. Sausio 2 d. Jaunimo centre buvo švietimo tarybos posėdis. Švietimo reikalai LB rūpi labiausiai, tam reikalui sudaroma švietimo taryba, kuri rūpinasi visais švietimo reikalais: mokslo programų, vadovėlių ir skaitinių paruošimu bei išleidimu. Švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis pateikė švietimo tarybai tvirtinti veiklos nuostatus ir planą. Be to, posėdžiui jis pateikė naują švietimo tarybos sudėtį. Švietimo tarybą sudaro: Bronius Juodelis - pirm., Rimas Černius - sekr., Petras Pupius - išd., Antanas Kareiva - knygyno vedėjas, kun. Juozas Vaišnys - specialijų mokyklų departamento direktorius, Juozas Masilionis - aukštesnių mokyklų departamento direktorius, Janina Juknevičienė - priešmokyklinio švietimo departamento direktorė, Razono inspektorius pakviesti Antanas Masionis - rytų rajono, Ignas Medžiukas - vakarų rajono. Religinio auklėjimo vedėjas kun. J. Vaišnys, tautinio muzikinio lavinimo vedėjas Faustas Strolia. Tautinių šokių lavinimo vedėja Jadvyga Matulaitienė. "Švietimo Gairių" redaktorė Danutė Binkdienė. Švietimo leidinių komisija: Sofija Jonynienė, Stasė Petersonienė, Juozas Placius, Antanas Dumzila, Liuda Germanienė ir Rimas Černius. Informacijos komisiją sudaro Vladas Būtėnas, Antanas Juodvalkis ir Jurgis Janušaitis. Visi šie asmenys yra kvalifikuoti būti švietimo tarybos nariais. LB krašto valdyba švietimo tarybos narius patvirtino.

Tarp kitų klausimų posėdyje pasisakyta lituanistinių mokyklų programų, vadovėlių ir skaitinių paruošimu bei išleidimu. Pirm. B. Juodelis pabrėžė, kad mokslo priemonių paren-

gimas ir išleidimas yra nuolatinis švietimo tarybos rūpestis. Švietimo taryba rūpinasi lietuviškų mokyklų dabartimi, bet rūpinasi ir ateitimi. Mokytojų pasitobulinti ir savo patyrimais pasidalinti yra rengiamos pedagoginių studijų savaitės ir leidžiamas pedagoginis žurnalas "Švietimo Gairės". Švietimo taryba jau yra suruošusi mokytojams ir jaunimui dešimt studijų savaitių, į kurias suvažiuoja daug jaunų mokytojų ir šiaip jaunimo pagilinti lituanistinių žinių. Jau daromi pasirengimai ateinančiai vasarai vienuoliktai mokytojų ir jaunimo studijų savaitėi, kuri įvyks šių metų rugpjūčio 14-21 d. Dainavoje. Mokytojai ir studentai, kurie mano dalyvauti studijų savaitėje, savo vasaros atostogas turi jau dabar atitinkamai tvarkyti. Nutarta išspausdinti 1000 egz. Rimo Černiaus paruosto "Namų ir artimiausios aplinkos žodynelio". Pasisakytą dėl pedagoginio žurnalo "Švietimo Gairių" turinio, kuris šių laikų mokyklos poreikių nepatenkina. Nutarta žurnalo turinį pritaikyti prie šių dienų mokytojų ir tėvų reikalavimų.

Buvusi švietimo taryba išvarė gilia vągą švietimo srityje. Ji išlaikė lituanistines mokyklas gyvas ir kūrybingas, ap rūpinosi mokslo priemonėmis, vadovėliais, pratimais ir skaitiniais, kuriuos rasė patys mokytojai. Dabartinė LB švietimo taryba rūpinasi kultūros, švietimo ir lietuviybės išlaikymo reikalais. Kviečia visas lituanistines mokyklas ruošti Vasario 16 minėjimus su pritaikyta programa. Ji stengsis savo veiklą pastatyti ant tvirtų pagrindų ir siekti tautinių uždavinių.

Kas seka LB švietimo tarybos darbus, turi įsitikinti, kad dirbama daug ir energingai švietimo ir kultūros srityse, todėl ir rezultatai yra ryškūs. J. Kaunas

A. + A. VYTAUTAS MAURUKAS

Gyveno Fox River Grove, Illinois. Mirė sausio 10 d., 1977, 9 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Kvietiško valsč., Trakiškių kaime. Amerikoje išgyveno 52 m. Pasiliko dideliame nulūdimė 5 broliai Kazimieras, brolienė Stasė, Juozas, brolienė Jane, Jonas, brolienė Dalia. Lietuvoje: Antanas ir Albinas, 2 seserys Izabelė ir Petronėlė ir jų šeimos bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Warner ir Flagg koplyčioje, Cary, Illinois. Laidotuvės įvyks treč., sausio 12 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčia, Cary, Ill., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdę Broliai, seserys ir kiti giminės. Laid. direkt. Warner ir Flagg, tel. 639-2777.

BODY WORK COLLISION EXPERTS

J. STANEVICIUS (Fender) Pilnas Pataisymas Transmisijos - Dažymas - Motoro - Karoserijos (body) ir Sparnų darbas GAS FOR LESS 2637 W. 47th St., tel. 623-1249 Chicago, Illinois 60632

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS 10% - 20% - 30 pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobiliu pas FRANK ZAPOLIS 4206 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8664

VALOME KILIMUS IR BALDUS Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis J. BUBNYS - Tel. RE 7-5168

PLUMBING Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vak. SERAPINAS - 778-0295

OSMOS PARCELES EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ 3333 S. Halsted St. Chicago Ill. 60608 2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629 Tel. 925-2757 - 254-8320

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kt. daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. TELEF. - WA 5-9008

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus NEDZINNSKAS, 4063 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5990

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas - Fardavimas Valdymas Draudimai - Income Tax Notariatas - Vertinimas

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. - 778-2233

MARIJA NOREIKIENE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ 6455 So. Kedzie Ave. - 778-2233

M. A. ŠIMKUS NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

NAMŲ APSILDYMAS Taisan senas ir seniausius pešius. Pigiai šilvinti taip pat alvyntai ir perdirba bei dujų. Įveda vandens šildytuvus. Kreiptis A. BANYs - tel. 447-8806

NAMŲ REMONTAS PRIEMAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūg. Dažu. Zigmus, tel. 774-0882 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV Spalvotos ir Paprastos, Radijal Stereo ir Oro Vėsinatvai Pardavimas ir Taisymas MIGLINAS TV 2346 W. 69th St., tel. 776-1496

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų TELEF.: 376-1593 arba 376-3886

REAL ESTATE Parduodami 3 nauji namai su 3 miegamais, Darien, Hinsdale gimnazija, Skambint Vytui, Bud's R. E., 847-5100

Savininkas parduoda Marquette Parke mūr. 7 kamb. namą 4 mieg., valgomasis. Visas namas moderniai įreistas, grindys išklotos kilimais, užuolaidos, 2 maš. didelis mūr. garažas. Galima tuoj pat perimti namą. Skambint 320-0584

SU SAVAIS APLINKUI

Labai graži 2-ju aukštų rezidencija 1 1/2 vonios. Sausų pušų beilmentas Karpetai, virtuvės pečius, daug priekų. Įmokėti apie \$7,000.00 ir galite keltis Art. 72-os ir Kedzie. 4 butų mūras 3 auto mūro garažas. Iš garų rąkų, priekais parka. Naujas gazu šildymas ir elektra. \$4,500 pajamų. Vartas \$50,000. 1 1/2 aukšto mūras 2 auto mūr. garažas. Originali 35 metų gera statyba. Erdvūs 2 butai. Senūs nepažeisti, turi parduot. Marquette Pka. Pigiui \$22,000. Vienintelis stilingas 6 kambarių 3 metų nauvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Pulkus vidaus planas Marquette Parke. \$29,750.00. Mūrinis - medinis pastatas namas 2 butai. Pirkėjui tikras radinys. Marquette Parke. \$29,900.00. 17 metų didelis 3 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas "Radleat" šildymas. Marquette Parke. \$38,000.00. Patsas lotas arti sv. Kryžiaus ligoninės. Filcas.

VALDIS REAL ESTATE 2625 West 71st Street Tel. 757-7200 arba 757-8534

ADDISON, ILL.

Parduodami išnuomoti 6-butų liukso namai. Po 1 ir 2 miegamais. Įmokėti \$35,800.00. Raštinė atdara nuo 11 iki 7 v. v. 2-me aukšte

HERITAGE BANK BLD. 777 Army Trail Rd. C.C.A., Inc. - 543-3750

SIUNITAIS REALTY Insurance - Income Tax 2951 W. 68rd Street - 436-7878

Apšmoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, ir skelbtimų kainos yra visiems prieinamos.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dienr. "Drange".

HELP WANTED - MALE

OPPORTUNITIES AT TOOTSIE ROLL FOR THE NEW YEAR

ELECTRICIANS

We are seeking individuals with at least 4 or more years electrical experience, trouble-shooting and repairing industrial equipment. Maintenance on our high speed packaging machine, requires the successful applicant to have a strong background in motor control circuitry.

MACHINE REPAIR

The persons we seek must have 4 or more years experience in the maintenance and overhaul of industrial machinery. Must be able to diagnose problems in our production equipment and make the necessary repairs and adjustments.

The above positions pay up to \$7.20 per hour, and carry a fine benefit package with them.

Call: KARL STRAND 531 - 6100 Ext. 352

TOOTSIE ROLL INDUSTRIES CHICAGO, ILLINOIS

DAMEŠIOI

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Būtinai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles. Kreiptis į "Drango" administraciją visais panašiais reikalais. Būtinai pateikti mūsų pataravimus.

THE BALTIC NATIONS

Prof. dr. BRONIO J. KASLO naujas anglų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji - saugumo siekius aritmetinėje integracijoje, trečioji - II D. karo įtakos analizę tautiniu ir tarptautiniu požiūriu. Veikalas gražiai išleistas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovana. Kaina \$12.00, 320 pusl. Užsakyti pašta.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street Chicago, Ill. 60639

Illinois gyventojai prideda 60c mokesčių ir persiuntimo išlaidas.

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Apie istorinius lietuvių kovos metus. Parašė Dr. Juozas Vaišnys. Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius. Iš domi knyga gamama DRAUGE Kaina \$2. Kietais viršeliais - \$3

WINDERS MEDICAL ARTS. 3213 W. 68rd Street Tel. WA 5 - 4787

PRISTATYMAS NEMOKAMAI Mes pateletonuodam jūsų gydytojų

HELP WANTED - MOTERS

CHILD CARE - Evanston. Loving lady under 55 to care for doctor's children - 2 school age and 2 preschool. Live-in, 5 days, \$100.00. Private room, bath and TV. Aepa. Private room, bath and TV. Separate apt. available for husband and Call 491-9639

KELIAS Į PAW PAW

Kai esi žmogus sau, gali leistis ir keliones pamatyti naujų vietų, naujų veidų, patirti naujų išpučių. Prisiskaitęs jaunystėje Pierre Loti, James Michenerio aprašymų apie Pietų Jūrų salas, romantiškas gyventojų dainas, svetingumą ir draugiškumą, nutariau bent senatvėje tai patirti.

Atsirasus Tahiti saloje, pajunti, kad ir čia laikas daro savo. Kartu su kultūra bei civilizacija tahitiečiai pajuto ir klasių skirtybę. Tai juntama gatvėse, restoranuose ir viešbučiuose. Čia būviai sudaro neturtingosios liaudies klase, o baltieji arba prakute tahitiečiai stengiasi nematyti basų kojų, prašančių akių ir viso to vargo, kurį neša darbo nemėgstanti, bet linksma ir simpatiška tauta.

Aplamai esu nusivylęs Tahiti vaizdu. Ne tik žmonės skiriasi, bet ir pastatai, atskiros vietovės. Gražu, tvarkinga moderniuose viešbučiuose, graudu stebėti gūvančias lūšnas miesto pakraščių oase arba net ir centre.

Na, bet mums paviko pamatyti bent tikrą dabarties vaizdą ir gyvenimą kitoje saloje. Tai Moorea sala, kuri tuoj mus užtarnavo. Dar būdamas Tahiti saloje, pastebėjau įdomią šios salos figurą žemėlapyje. Sala atrodo lyg ieties smaigalis galu žemyn, į pietus. Slaurės pakraštyje turi dvi giliai įsirižiančias įlankas, kurios sudaro tris pusiasalius. Skrendant lėktuvu pamatome tarytum kažkokią aureolę apsupusius krantus. Tai ir yra mano knygoje skaitytieji korali barjerai. Tarp salos kranto iki korali uolų grandinės gerokas vandens plotas lieka ramus, gilaus vandenyno bangų nepaliečiamas "taibu". Čia skaidrus vanduo ir gali matyti daugybę didesnių ar mažesnių povandeninių uolų. Tik iš arčiau gali įsistebėti, jog tai koralai. Palietęs juos koja ar ranka, junti, kad tai gyvas, nors ir kietokas, padaras.

Mūsų viešbutis centrinio pusiasalio šiaurinėje dalyje. Kai paklausėme, ar toli artimiausia krautuve, gavome atsakymą, jog už kokių 3 mylių ar daugiau 4 kilometru. Ka gi tai reiškia tokiems vaikštelėjimams, kaip mes!

Įeiname į vieškelį ir žygiuojame. Kelias visą laiką vingiuoja pagal pajūrį, nes nepaprastai staūs ir aukšti kalnai salos viduryje neleidžia nė vienoje salos vietoje aplinkinį kelią patruminti. Taigi, vienintelis salos kelias net neįmanoma paklysti. Aš būna kelio auga aukštos, laibas ir palinkusios kokosinės palmės su veslia lapų viršūne. O tarp lapų matome prinokę arba ir žali vaisiai. Yra ir įvairiausių kitų augalų, medžių, trobesių, tvorų ir apgrivusių, apleistų ūkelių.

Seniau salos svarbiausia eksporto prekė buvo kokos riešutai, bet dabar jie čia mėtos milijonais, krinta nuo palmių ir niekas jų nerenka. Moderniais laikais gyventojai užsidirba, kitokių darbus dirbdami. Dauguma plaukia laivais į Papetę, kuris yra Prancūzų Polinezijos sostinė ir didžiausias miestas (apie 30,000 gyv.). Penktadieniais būriai vyrų ir moterų grįž-

ta laivais namo ir praleidžia savaitgalį padėdami ruošos ir namų darbais savo šeimoms. Taigi, tik savaitgaliais Moorea sala atgyja, girdimos dainos, muzika, žaidžiamas futbolas, lankomos bažnyčios, susirinkimai, rengiamos sporto rungtynės, gegužinės ir išvykos.

Mudu išėjome pačią liūdniąsias dieną, pirmadienį, bet mūsų kelias į artimiausią miestelį Pao Pao nebuvo nuobodus.

Tarp medžių ir palmių žemės paviršius išknaisiotas ir matome daug urvų - urvelių. Kažkas šmėkšteli prieš mūsų akis. Pradžioje nespėdavome pamatyti kas tai per padarai, bet vėliau žvelgdavome kiek toliau. Tai krabai. Išsirausė urvus visai netoli vandens, jie išlenda medžiu, o išgirdę ar pajutę žingsnius, skuba sleptis. Pastebėjome ir gana stambių šios rūšies roplių.

Ramiojo vandenyno salose nėra plėšrių žvėrių. Didžiausi yra laukiniai paršai, bet sunku atskirti, kurie laukiniai, o kurie žmonių auginami. Nenuostabu, kad tahitiečių "tautinis" valgis yra kiuliena. Jie net turi savotišką būdą kiulieną kepti žemėje, užkas tarp bananų lapų. Mėsos atkaskimo ceremonija "tamaaraa" labai triukšminga — su orkestru ir dainomis. Teko tokios mėsos "tamaaraa" šventėje paragauti: Ji nepaprastai minkšta ir sultinga, juoba, kad kiaušės kėpamos ne per senos.

Be kiulių yra ožkų. Paukščiai įvairuoja nuo margasparnių ligi ilgakakių juodais, ilgais kaklais. Idomu, jog niekur Polinezijoje, o gal ir visose Ramiojo vandenyno salose nėra ne tik nuodingų, bet ir nenuodingų gyvačių. Taip pat labai maža vabzdžių. Gal dėl to kai kas ir vadina šias salas "žemės rojumi".

Kojas gerokai paskauda, kol nuejome į Paw Paw miestelį. Čia yra kelios smulkios prekės krautuves ir Polinezijos banko skyrius. Netoli ir kitas viešbutis. Mums kiek keista mokėti šimtais ir net tūkstančiais polineziečių frankų, todėl atrodo viskas brangu. Taip yra, bet nereikia norėti, kad viduryje vandenyno atrastum pigesnių prekių, kaip kitur. O vis dėlto atradome. Napoleno konjako butelis, maždaug Amerikon importuojamų vynų butelių didumo, kaštavo tik 319 frankų. Išvertus doleriais, gavosi suma 3,75 dol., nes vienas doleris čia lygus 85 frankams. Keičiant banką, gaunama 88,8 franko.

Savotiška prancūziška duona (labai ilgai ir laibas kepalas) labai skani. Toks kepalas kaštuoja apie 17 centų. Įdomaus skonio Tahiti kava (500 gramų) kaštuoja 2,41 dol.

Patrypinėję po miestelio krautuves, nė nepailsėję leidome keiliauti atgal, ne juodo švino debesyse grąsino liūtim ir karščio sumažinimu.

Kelias į Pao Pao mums davė žymiai daugiau patyrimo ir malonumo, kaip 120 mylių ekskursija Moorea, 1976m. gruodžio 7 d. autobusu apie Tahiti salą.

Andrius Norimas

— Maža kas mokosi tikybos, kad išmokyti, kaip gyventi. Dailis ją tyrinėja, kad pateisintų bū. a, kaip gyvena.

PLB organizuotos išvykos į Australijos Lietuvos dienas organizatoriai ir vadovė. Iš kairės: A. Lauraitis, N. Linkevičiūtė ir Br. Nainys. Nuotr. R. Kaspara

ANGLIAVANDENIAI IR JŲ PASKIRTIS

Angliavandeniai reikalinga žmogaus organizmui medžiaga. Tačiau seniai jau yra iširta, kad angliavandenių negali visai pakeisti nei baltymai nei riebalai. Be angliavandenių po nekuriu laiko įvyktų organizme sutrikimas, svoris sumažėtų, atsirastų nuodingų riebalų apykaitos produktų, kraujyje sumažėtų gliukozės ir t. t.

Medicinos žinovai sako, kad angliavandeniai yra pagrindinė energetinė maisto medžiaga, nes daugiau kaip pusę visų per dieną gaunamų kalorijų gauname iš maisto, turinčio gana daug angliavandenių. Mat, vienas gramas angliavandenių sudegdamas žmogaus organizme duoda tik 4,1 kalorijos, bet tu gramų per dieną sunaudojama vidutiniškai 350-500. Žmogui dirbant fizinį darbą, daug judant bei sportuojant gerai virškinami ir lengvai įsisavinami angliavandeniai teikia žvalumo, gerina nuotaiką, išblaško nuovargį.

Angliavandenių daug yra daržovėse, vaisiuose, grūduose. Tačiau juose yra nemažai ir mineralinių medžiagų reikalingų žmogaus organizmui.

Angliavandeniai skirstomi į tris grupes. Nesudėtingiausi cheminio požiūriu yra vadina mieji monosacharidai — tai gliukozė (vynuogių cukrus) ir kiti. Gauti su maistu, angliavandeniai organizme viršinimo metu suskyla iki gliukozės. Kraujas gliukozę išnešioja po visą organizmą.

Gliukozės trūkumą pirmiausia pajaučia galvos smegenys, nes jie nepajėgia sukaupti didesnio gliukozės kiekio, o baltymų ir riebalų negali panaudoti kaip energijos šaltinio. Todėl, trūkstam gliukozės, ir silpnėja smegenų celių veikla, sunkėja protinis darbas, mažėja kūrybinis aktyvumas.

Sudėtingesni angliavandeniai, sudaryti iš dviejų molekulių, yra disacharidai. Pagrindiniai jų atstovai yra runkelių arba nendrių cukrus (sacharozė), pieno cukrus (laktozė). Laktozė yra beveik vienintelis angliavandenis, gaunamas iš gyvulinės kilmės

Gėlių visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0633 ir PR 8-0634
Taip pat naujūji Barbaros ir Gene Drishų krautuve.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1218

CLEVELAND, OHIO

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

DR. ANDRIUS I. BRIDŽIUS

Jau suėjo dveji metai, kai negailestinga mirtis atakyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1975 m. sausio 17 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekadoms negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atšaujamoms sausio 17 d., 7:00 val. vakare, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje, Clevelande.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdę: Žmonės ir ožkų

geras energijos šaltinis. Bulvės turtingos krakmolu, kurios teikia ne tik energijos, aprūpina organizmą vietiniu C, bet turi ir mažus kiekius būtinųjų amino rūgščių.

Nors celiuliozė ir nėra energijos šaltinis, tačiau labai reikalinga kaip mechaninis dirgiklis.

Aplamai, daugiausia angliavandenių žmogus gauna valgydamas duoną, pyragą, įvairias kruopas, bulves, cukrų, saldinius, daržoves, vaisius ir kt. Taip pasiskirsto angliavandeniai kai kuriuose maisto produktuose, būtent: 100 gramų produkto turi angliavandenių — cukrus turi 95 g, ryžiai 72 g, manų kruopos — 70 g, grikių kruopos — 64, pyragas — 43-50 g, duona — 42-45 g, bulvės — 20 g, morkos — 7-8 g, burokėliai — 10 g, obuoliai 11 g, vynuogės — 17 g ir t. t.

Racionaliai maitinantis, kalorijos, gautos iš angliavandenių, turėtų sudaryti 55-60% visų per dieną gautų kalorijų. Tačiau labai svarbu, kad šios kalorijos būtų gautos iš įvairių produktų.

J. Mškins

Aš negaliu suprasti, kaip žmogus, žiūrėdamas į dangų, gali sakyti, jog Dievo nėra.

Abraomas Linkolnas

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad Viktorą Vokietijoje tragiškai mirė mūsų brangi sesuo ir teta

A. + A.

BRONĖ ARLAUSKAITĖ

Buvo gimusi Daržininkų km., Zaliosios valsč., Vilkaviškio apskr.

Nuliūdę liko: Amerikoje — broliai Juozas ir Jonas su šeimomis, Lietuvoje — brolis Kostas su šeima ir mirtusių brolių Viktoro, Prano ir sesers Onos Kresninkievičienės vaikai su šeimomis.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

A. + A.

BARBARA BARTKUS

SULCAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl.

Mirė sausio 8 d., 1977, 10:10 val. vak., sulaukus brandaus amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kaitinųjų parapijoje. Amerikoje išgyveno daugelį metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Sofija ir Kazimiera Sukurs, žentas Kazimieras, gyv. Seminole, Floridoje, 2 anūkaitai: Mary Lynn ir Charles Sukurs su žmona Sara, gyv. Indianapolis, Ind., proanūkaitas Chad Sukurs, augintinė Stella Kromel su šeima Floridoje ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Kazimiero.

Priklausė šv. Kazimiero Seserų rėmėjų dr-jai — amžina nare; T. Marijonų rėmėjų dr-jai — amžina nare; ir Moterų S-gos 21-ai kuopai.

Kūnas bus pašarvotas antradi., 2 val. popiet Eudeikis-Gaidas ir Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks treč., sausio 12 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Gėlių prašoma nesistūti.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, žentas, anūkaitai ir proanūkaitai. Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. JONAS STAŠYS

Mirė 1976 m. sausio 12 dieną. Palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Už jo sielą bus atšaujamoms šv. Mišios sausio 12 d., 7:30 val. ryto šv. Jurgio bažnyčioje, Chicagoje.

Draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už a. a. Jono Stašio sielą. Tegul gailestingas Dievas priglauis jį į savo prieglobstį.

Nuliūdę: DRAUGAI

A. + A.

EMILIJAI GAUCIENEI tragiškai žuvus,

mėlajam POVILUI GAUCIUI ir sūniui ALGIUI su šeima reikiame nuosirdžiausią užuojautą ir drauge liūdime.

Albina ir Pranas Čopėnai
Ina ir Vytautas Užgiris

Mūsų mielum komp. B. BUDRIŪNUI ir p. E. BUDRIŪNIENEI, jų mylimam tėveliui

A. + A. Teis. JURGIUI DARGIUI

mirus, giliausią užuojautą reiškia

Los Angeles šv. Kazimiero Parapijos Choras

Mielai

A. + A.

EMILIJAI GAUCIENEI mirus,

jos vyrą POVILĄ ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Pranas Razminai

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAAINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st St. Tel. Grovenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
8007 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-0672
1424 W. 9th STREET Tel. REpublic 7-1213
11229 Southwest Highway, Palm Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
608 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-5673

POVILAS I. RIDIKAS
234 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
2319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1158-59

VASAITIS - BUTKUS
1440 SO. 9th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1000

Perskaitykite "Drauga", duokite jį kitiems

APYLINKĖS MUS

× Povilas Gaučys, žinomas visuomenininkas ir spaudos darbuotojas, po auto nelaimės pamažu sveiksta Sv. Kryžiaus ligoninėje. Jau galima jį ir apilankyti.

× Sv. Kryžiaus ligoninės Kraujo bankas kviečia visus nuo 17 iki 66 metų amžiaus žmones, kurie yra sveiki, dovanoti Kraujo bankui savo kraujo, kurio labai stokoja ligoniams. Sv. Kryžiaus ligoninė dažnai turi patarnauti net kitoms apylinkėms, kuriose nebūna pakankamai surenkama kraujo atsargų, o būtina gelbėti gyvybei. Galintieji savo kraujo dovanoti prašomi kreiptis į ligoninės Kraujo banką nuo pirmadienio iki penktadienio, bet geriausia susitarti tel. 434-6700, ext. 305. Sausio mėnuo skirtas kraujo aukai, bet Sv. Kryžiaus ligoninė priima per ištisus metus.

× Fricas Skėrys, diakonas, ir Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokytojas, "Draugo" bendradarbis Vokietijoje, Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios tarybos nutarimu ordinuojamas tos bažnyčios kunigu. Nutarime sakoma, kad pakėlimo pagrindas buvusi gera jo dvejų metų diakonystės tarnyba.

× A. a. Vytautas Petras Marčiukaitis, Antrojo kaimo teatro aktorius, lietuviškų ansamblių bei chorų dalyvis, buvo pereiną šeštadienį, po gedulingo Sv. Mišių, palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, Detroito. Į jo laidotuves iš Chicago, Clevelando ir kitų vietų buvo nuvykę nemaža velionio artimų draugų, kurie jautriai pergveno jo ankstyvą išsiskyrimą iš gyvųjų tarpo.

× Moterų Sąjungos 21-ros kuopos susirinkimas įvyks antradienį, sausio 11 d. 7 val. v. Cicero šv. Antano parapijos salėje.

× Leokadija ir Jonas Dainauskai, Chicago, Ill., žinomi lietuviškų organizacijų darbuotojai ir nuolatiniai "Draugo" rėmėjai, atsiuntė sveikinimus, pranešimus mokėstį ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Jonas Juodvaikis, Chicago, Ill., ilgametis "Draugo" skaitytojas, atsiuntė malonų laišką, sveikinimus ir auką. Dėkui.

× Cicero išnuomojamas 2-jų kambarių modernus butas. Geras susisiekimas su miestu. Skambinti 652-9297 po 6 val. vak. (sk.).

× Pedagoginio lituanistikos instituto tradicinis linksmavarkis bus 1977. I. 15 d. Jaunimo centre. Bus nuotaikinga programa. Šokiams gros jaunimo mėgstamasis jaunųjų Neo-Lithuanų "Vyčio" orkestras. Kas norėtų pamirti šią vienintelę Vakarų Pasaulio esančią lietuvių švietimo įstaigą, besisten-giančią paruošti jaunimą mokytojauti ar kitose mūsų organizacijose dirbti, mūsų spaudoj bendradarbiauti ir t. t., malonė-kite užsakyti status ar kvietimus pas p. Sofiją Pranckevičienę tel. PR 6-2191. (pr.).

× Juozas Žvynys patyręs Income Tax pildytojas, greitai ir tvarkingai užpildys jūsų Federal ir State Income Tax. Kreiptis visomis dienomis, neišskirian ir sekmadienį, nuo 8 val. ryto iki vėlaus vakaro. 7259 S. Francisco Ave. Tel. PR 6-1349 (sk.).

× Vienos savaitės ekskursija į Lietuvą, balandžio mėnesio 15 d., 1977 m. Rezervacijoms ir informacijai kreiptis į Heger Travel Bureau, Inc., 6118 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. 60650, tel. 242-8590 ar 863-4774. (sk.).

× Arkiv. Jurgio Matulaičio penkiasdešimtyjų mirties metinių minėjimas Chicagoje bus sausio 22-23 d. Sausio 22 d. 7 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje bus didingas Čiurlionio ansamblio koncertas, o sausio 23 d. 1:30 val. p. p. Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčioje, Brighton Parke, iškilmingos pamaldos ir to paties Čiurlionio giedamos lietuviškos mišios, sukomponuotos muz. Alfonso Mikulskio.

× Lietuvių fondo valdybos posėdis bus sausio 27 d., o tarybos — sausio 30 d. Prieš tai dar bus Investavimo komisijos posėdis, kuris įvyks sausio 12 d. Visi posėdžiai bus LF būstinėje.

× Kun. Anas Trakis, Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos klebonas Chicagoje, be kitų darbų, redaguoja ir "Svečio" žurnalą. Jo pr. metų liepos — gruodžio mėnesiams skirtas numeris, 112 psl., iliustruotas, šiomis dienomis pasiekė "Draugą". Žurnale pateikta daug įdomios medžiagos iš lietuvių evangelikų gyvenimo.

× Dalia Eidukaitė, American Conservatory of Music studentė, ruošia savo pirmąjį dainų ir arijų rečitalį sausio 19 d. 7:30 val. vak. konservatorijos Collins Hall 4 a., 116 S. Michigan Ave. Akompanuoja muz. Aloyzas Jurgutis. Įėjimas laisvas.

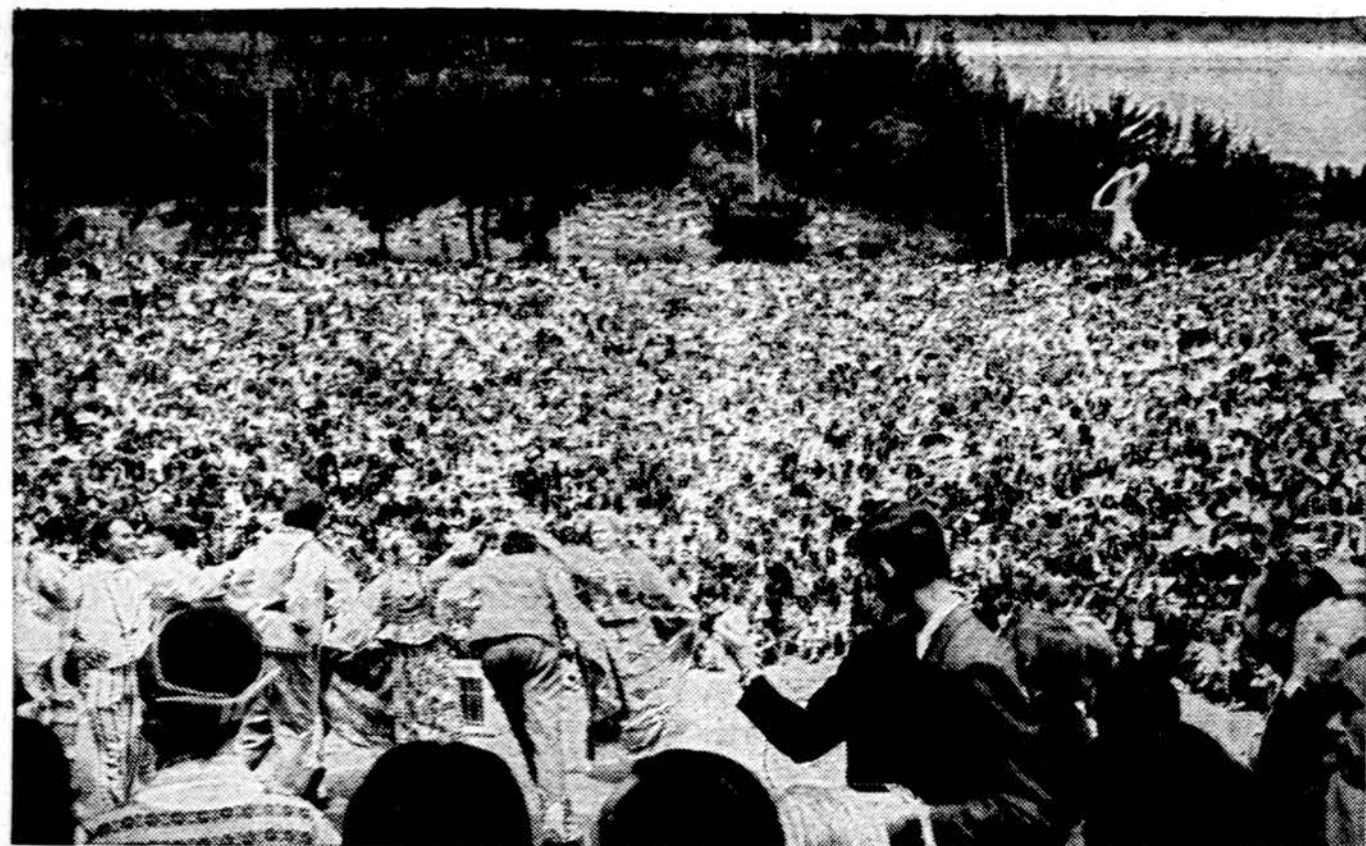
× Apie Juozą Povelaitį ir jo žmoną, kurie yra New Yorko policininkai ir kuriems tenka važinėti viename policijos automobilyje, straipsnį su nuotrauka išspausdino sekmadienio "Sun-Time".

× Grandis, Audra ir Liaudies instrumentų kvintetas atliks programą LKR šaipos rėmėjų rengiamam koncerte vasario 6 d., 3 v. p. p. Marijos aukšt. mok. salėje. Grandies tautinių šokių grupė vadovaujama I. Smieliauskiene, mergaičių chorui Audrai Em. Pakštaitė, kvintetui B. Pakštaitė. Visi kviečiami atsilankyti. Bilietai gaunami Marginiuose. (pr.).

× Nijolė Martinaitytė — ši penktadienį skaitys Vitalijos Bogutaitės kūrybą Jaunimo Centro kavinėje. Vakaronė 7:30 v. v. kviečia Chicago sėdangraiai atiteininkai. (pr.).

× Cicero Lietuvių Bendruomenė 1977 m. sausio 16 d., tuoj po lietuviškos Sumos, Sv. Antano parap. salėje, rengia kultūrinę popietę tema "Lietuvių Jaunimo Kongresas Pietų Amerikoje". Pranešėjai — jaunimo igaliojiniai į kongresą. Bus rodomos skaidrės. Pabendraukime su idealistiniu jaunimu. Valdyba A. Venclovas, pirm. (pr.).

× Pranešame Cicero kolonijos lietuviams, kad American Travel Service Bureau atidarė kelionių įstaigos skyrių Sv. Antano Taupymo bendrovės patalpose, Cicero. Parduodami lėktuvų bilietai, kelionėms į jvairius pasaulio kraštus ir Ameriką. Taip pat ruošia ekskursijas į Lietuvą. Dėl informacijų skambinkite 652-5707. Tarnautojai kalba lietuviškai. (sk.).

Čiurlionio tautinio meno ansamblis šoka subatėlę Bogotos, Kolumbijos, "Media Tota" amfiteatro scenoje. Žiūrovų minia — nesuskaitoma. Čiurlionio šokėjas matysime Chicago Marijos aukšt. mokyklos salėje sausio 22 d., kai bus minima arkiv. Jurgio Matulaičio pus šimčio metų mirties sukaktis. Nuotr. J. Garlos

× "Chicago Tribune" praėjusio sekmadienio laidoje buvo išspausdintas lankomų Chicago vietų sąrašas, tarp jų paminėta ir Balzeko Lietuvių kultūros muziejus.

× LB Detroito apylinkės valdyba, per išdininą Alfonso Jušką, pasveikino "Draugą" Naujųjų Metų proga, padėjo už gerą informaciją ir atsiuntė 20 dol. auką. Dėkojame.

× Vytautas Al. Račkauskas, Cicero, Ill., žinomas visuomenės veikėjas ir VISTA organizacijos taktininkas, padėjo "Draugui" už kortelės ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Vytautas A. Vilčiauskas, New York, N. Y., prie pranešimo mokesčio pridėjo 22 dolerių auką. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės pranešatorium. Labai ačiū.

× Juozas Puodžiūnas, Waterbury, Conn., nuosirdžiu laišką padėjo "Draugui" už dailių 1977 metų kalendorių ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Sveikindami "Draugo" darbuotojus Naujųjų metų proga, atsiuntė aukų po 5 dol.: Elena Taraškevičienė, Chicago.

Vincas Ruseckas, Sun City, Vincas Vasiliauskas, Chicago. Jonas Brazys, Chicago, Stasys Vanagūnas, Chicago. Visiems nuosirdžiai dėkojame. × Aukų po 5 dol. atsiuntė: V. Rakauskas, Melrose Pk., Kazys Venclauskas, L. Angeles, V. Levickas, Crownsville, Morta Mickaus, Chicago, Ed. Olšauskas, Cicero, Stasys Mockus, Hickory Hills. Visiems dėkojame.

× Po 5 dolerius aukojo: Jonas Veselka, Evergreen, Br. Polikaitis, Chicago, Kun. Pr. Jokūbaitis, Chicago, E. Liaugaudienė, Parsippany. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė: po 4 dol. — A. Šakalys, St. Jurksaitis, S. Adamonis, Ona Rekašienė, A. Lazdauskienė; po 3 dol. — Elvyra Skopas, A. Ješmantas, J. Karklys, V. Markauskienė; po 2 dol. — J. Bielskis, J. Zabukas, Vc. Butkys, P. Ablomienė, Helen Klevecka, Aug. Poškus, V. Juodis. Maloniai dėkojame.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS DEŠIMTMEČIS

Savo dešimtmečio sukaktį Lietuvių televizija Chicagoje atšventė sausio 8 d. banketu Condasa del Mar salėje. Banketą pradėjo Frances Šlutenė, pasveikindama svečius ir pakviessdama programai vadovauti dr. F. Kauną. Visiems jau vakarieniaujant buvo pakviesti kalbėtojai. PL Bendruomenės pirm. inž. Br. Nainys Lietuvių televizijai linkėjo susilaukti daug dešimtmečių. Priminė, kaip jai pradant darbą reikėdė nuosirdų priėmimą L. Bendruomenės tuometinis pirm. J. Bačiūnas. Amerikos Lietuvių Tarybos vardu sveikino Altos sekretorius kun. A. Stašys.

Dr. Kaunas supažindino su garbės svečiais. Buvo atsilankę kongresmanai J. G. Fary ir M. Russo, teisėjas Fr. Butler, St. Jaksey, Cicero Life red. S. O'Gara, V. Adamkus, eilė daktarų, kunigų, dailininkų, solistų, bankininkų ir kitų. Lietuvių televizijos vald. pirm. J. Šidlauskas padėjo lietuviams už paramą, iškėlė A. Šluto ir F. Šlutenės pasiūlymą Lietuvių televizijai, pažymėjo sėkmingą veiklą televizijos vadybos.

Buvo perskaityti sveikinimai raštu gen. kons. J. Dauzvardienės, Cook apskr. pirm. J. W. Dunne, Cook apskr. šerifo Elrod, prof. J. Žilėvičiaus. Balzeko Lietuvių kultūros muziejus vardu sveikino Zūniene, įteikdama St. Balzeko vardu čekį. Iškvieštas Lietuvių televizijos kūrėjas ir pradininkas A. Šlutas pasidžiaugė susirinkusiais gausiais L. televizijos bičiuliais, reikėdė padėkų rėmėjams, prekybininkams, menininkams, muzikams, šokėjams, rašytojams, valdybos nariams, pabrėždamas, kad ši televizija tegali išlaikyti tik susilaukdamas daugelio šimtų ir tūkstančių paramos. Pažymėjo, kad džiaugdamasi gausiu prielankumu, Lietuvių televizija Chicagoje dar ilgai egzistuos. Kėlė mintį, kad paruošta ir įrašyta televizijos programa gali būti siunčiama į kitus miestus. Vaikščioldamas tarp stalų su mikrofonu, supažindino su ten sėdėjusiais sve-

čiais. Scenoje veikė televizija, kur matėsi kalbėtojai ir dalyviai.

Sveikino Liet. Televizijos vadovą Šluta bei gausiai susirinkusius svečius kun. A. Kezys, kuris kas antrą sekmadienį vadovauja šios televizijos programai. Ypač visus svečius sudomino savo linksmais anekdotais iš New Yorko atskridęs aktorius V. Žukauskas, klausytojus prajuokindamas temomis iš šeimos gyvenimo, iš organizacijų veiklos, apibūdinamas meno parodas ir veikėjų kalbas, net ir pavaižiuodamas geriančiųjų dainas. Publika buvo patenkinta ir domėjosi jo linksmomis istorijomis, kuriose jis pasijuokė iš žmonių ydų. Programai ir vaišėms pasibaigus, vyko šokiai. J. Pr.

MEMORIALINIS TURNYRAS

A. a. Vladiu Karpuškai pagerbti memorialinis šachmatų turnyras įvyks š. m. sausio 16 d. Memorial Park Fieldhouse patalpose, 12804 Highland Ave., Blue Island, Ill. Sveicary sistema 4 ratų Tor-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Kristina Lauraitytė, dirbusi mokslinių tyrimų srityje, persikėlė iš Ohio į Californiją ir pradėjo dirbti Lockheed lėktuvų pramonėje. Kristina įsikūrė Valencija, Cal. Vietovės lietuviams jauni mokslininkai iškėlė jai susipažinimo priėmimą.

— Alfonsas ir Vera Bimbiriai, praleidę 4-rius metus Virginijos valstijoje, grįžo į Los Angeles, į savo seniau čia gyventus namus. Alfonsas ir toliau dirbs G.T.E. Sylvania Co., bet tik dalinį laiką, tik kaip konsultantas.

— JAV LB Kultūros tarybos pirm. J. Gailla apylinkėse kreipėsi į visus LB vietinius su prašymu prie kiekvienos LB apylinkės ir apygardos turėti valdybos narį kultūriniais reikalais. 1977 m. sueinant 50 metų sukaktį nuo Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro ir "Aušros" leidėjo dr. J. Basanavičiaus mirties, LB vienietai raginami neįvykti Vasario 16-sios minėjimų kalbėtojais kviešti mūsų kultūrininkus. Apylinkėse LB apylinkėms pasiūsti užsakyti blankai anglų kalba išleisti baltų dramos antologijai "Confrontations with Tyranny". Apylinkės raginamos veikalą užsakyti ir jį platinti.

nado memorialinį turnyrą ruošia Chicago pietinių priemiesių Parkų lyga, kuriai priklauso 6 klubai: Blue Island, East Gary, Hammond, Park Forest, Kennedy ir Chicago Lietuvių. Registracija prasideda 8:15 val. ryto, o ratų pradžių laikai — rytą — 9 val., po pietų — 12:30, 4:00 ir 7:30. Laikas: 45ėjimai per pusantros valandos, t. y. vidutiniškai 2 minutės vienamėjimui.

Paravimai, ypač pats pirmasis, vyks atsižvelgiant į "rating"-us, bet turnyras nebus "ratinguotas".

Smulkesnių informacijų galima gauti iš A. Dargužio, tel. 423-9738 ir R. Fabijono, telef. 737-0770. A. Z.

KANADOJE

— Thunder Bay, Ont., daugia kultūrinė konferencija rengiama 1977 m. vasario 19 d. universitete. Dalyvaus keli ministrai ir kiti žymūs kalbėtojai. Bus gvildinami daugiakultūriniai reikalai, ypač švietimas, nes folklorine veikla negalima pasitenkinti.

— "Tėviškės Žiburių" laikraščio metinis balius įvyks vasario 5 d. Anapilio salėje.

— Žydų naikinimo klausimu "The Toronto Sun" išspausdino Mortono Shulmano straipsnį, kuriame jis sakosi gavęs daug medžiagos iš S. Wiesentalo apie Kanadoje gyvenančius karo nusikaltėlius. Jų esama Kanadoje 45, Toronte — 19. M. Shulmanas mini tik du kraštus — Estiją ir Latviją ir reiškia nepasitenkinimą, kad Kanados vyriausybė nesima teisminės procedūros. Atsiliepdamas į tą straipsnį, A. Zemnieks laiškų skyrė XII. 14 pabrėžė: ieškant karo nusikaltėlių, reikėtų jų ieškoti ne tik buvusių nacių, bet ir "raudonojo Gestapo" eilėse, kurie atvyko Kanadoje per Izraelį. Be to, jis nurodo, kad praėjusio karo metu Latvijos gyventojų naikinimui bei deportacijoms vadovavo žydų tautybės asmuo Šustinas.

OKUP. LIETUVOJE

— Rašytojo Vytauto Bubnio romaną "Po vasaros dangum" pr. metų pabaigoje išleido Rytų Vokietijos knygų leidykla "Volk und Welt". Vertė Helmutas Kompas. Kiek anksčiau "Aufbau" leidykla išleido to paties autoriaus romaną "Alkana žemė", kurio vertimą atliko Wilhelmas Pleckmeyeris.

— Kauno ličių teatras mažiesiems žiūrovams pateikė N. Gertner pjesės "Varlė karalienė" premjerą. Režisavo S. Retkevičius, dailininkas G. Žalalis, muziką pritaikė B. Gorbulskis.

— Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose, pr. m. gruodžio 29 d. buvo atidaryta dail. V. Kisarauko ekslibrisų paroda. Parodos proga išleistas katalogas "100 V. Kisarauko ekslibrisų". Naujųjų Metų dieną veikė ir Vilniaus karikatūristų paroda.

— Klaipėdos dramos teatro foje buvo suruošta klaipėdiečio grafiko Vytauto Jakščio estampų paroda, antroji dailininko paroda. Pateikta 30 grafikos darbu.

CHICAGOS ŽINIOS

TIKĖJIMAS CHICAGOJE

Dienraštis "Chicago Tribune" pravedė šeimos Chicago apylinkių apskirtyse apklausą, kokios žmonių pažiūros ir religija. Nustatė, kad 91% gyventojų tiki Dievą ar kitą Aukščiausią Būtybę, 74% tiki, kad Dievas žmogų labai myli, 68% tiki, kad yra gyvenimas po mirties, 61% meldžiasi reguliariai, 79% tiki, kad kas su jais įvyksta turi tikslą, 79% mano, kad nežūrint kaip viskas vyksta, pasaulį valdo melė, bet 27% pasisakė nesą tikri, ką jie tiki.

IŠGELBĖJO 2 CHICAGIECIUS

Dvi dienas plūduriavę gelbėjimosi valtyje, kai jų sugedęs lėktuvas nukrito į jūrą, buvo išgelbėti čikagiečiai Pamela Witz, 30 m., ir Paul Roston, 28 m. Lėktuvas nuskeno apie 30 mylių nuo Bahamų salų.

APDEGĖ LAKŪNAS

Conrad Hilton viešbučio Chicagoje 19-me aukšte sekmadienį kilo gaisras. Sunkiai apdegę ten sustojęs lakūnas J. D. Dunn, 18 m.

STREIKAS GARY

Sustreikavus sargams ir raštinų darbininkams, 37,000 Gary miesto mokyklų mokinių neina į pamokas.

122 NAUJI AUTOBUSAI

Chicago regionalinio susisiekimo vadyba yra pasiryžusi nupirkti 122 naujus autobusus.

Nuo sausio mėn. 18-os iki 26-os d. Tėvų Marijonų koplyčioje Romoje, prisimenant arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirtį prieš 50 metų, bus laikoma šv. mišių novena, prašant iš Dievo sveikatos ir kitų malonių per jo užtarimą.

DRAUGO skaitytojai yra kviečiami prisidėti prie šių Mišių.

Prašomi kreiptis šiuo adresu:

Very Rev. Joseph Dambrauskas, M.I.C.
6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, Ill. 60629

Jūsų vardas ir adresas .....

Intencija .....

Auka .....

Ziema Chicago Marquette Parke.

Nuotr. P. Maletos